

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 150-400, 350-500
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1962. január 26.

bb 1. ittasan vezetett - a szabálytalankodó gépkocsivezetők és gyalogosok baleseteket okoztak

i bc/gk/vl sr 1962. január 26.

több baleset következett be a napokban amiatt, mert gépjárművezetők túltették magukat a kresz előírásain, illetve gyalogosok nem kellő elővigyázatossággal közlekedtek.

a ca-27-37 rendszámú személygépkocsi, amelynek vezetője ittasan ült a kormányhoz, a hamzsabégi uton összeütközött a cb-41-63 rendszámú autóval. az összeütközés következtében mintegy 2000 forint összegű kár keletkezett. az ittas vezető jogosítványát a rendőrség bevonta.

az ya-55-37 rendszámú tehergépkocsi a reitter ferenc utca és a szegedi ut kereszteződésében nem várta meg, míg az elsőbbséget élvező ca-26-21 rendszámú személygépkocsi elhalad előtte. szabálytalansága következtében a két jármű összeütközött, s két utas súlyosan megsérült. a felelőtlen gépkocsivezetőtől a rendőrség bevonta vezetői jogosítványát.

hasonló okból történt összeütközés a szabadság tér és a nádor utca torkolatában is. itt a ja-03-18 rendszámú taxi vezetője nem várta meg az ab-82-36 rendszámú személygépkocsi elhaladását. az anyagi kár mintegy 5500 forint. a bér gépkocsi vezetőjétől a rendőrség bevonta az 1. számú ellenőrző lapját.

gondatlan gyalogosok hibájából két nap alatt kilenc közlekedési baleset következett be a fővárosban. ebből hat súlyos sérüléssel végződött. hét balesetet 40 éven felüli személyek idéztek elő. polyák ilona, budapesti lakos, a váci uton nem a kijelölt helyen ment át a tulsó oldalra, s egy arra haladó 3/a jelű villamos elütötte. a vigyázatlan járókelőt súlyos sérülésekkel szállították kórházba. /mti/

..

KE

bb 2. „témavadászat,, szegeden, debrecenben - új szerzőket keres a budapest filmstudio

i di/tm/vl sr 1962. január 26.

öt játékfilm forgatására készül az idén a budapest filmstudio alkotó csoportja, s a dramaturgián 22 téma - készülő forgatókönyv, illetve novella - között válogatnak. az elmúlt hónapokban jó kapcsolatot teremtettek a fiatal írónemzedék számos tagjával, s most is arra törekednek, hogy újabb tagokkal gyarapítsák szerzőik számát. ezért elhatározták, hogy a következő hetekben jónéhány budapesti íróat hívnak meg baráti beszélgetésre a filmstudioba, s ugyanakkor vidékre is ellátogatnak. így például „témavadászat,, -ot tartanak debrecenben és szegeden, ahol elbeszélgetnek a helybeli írócsoport tagjaival, s elmondják nekik: szívesen látnák, ha valamelyik izzig-vérig mai tárgyú történetükből filmet írnának. /mti/

bb 3. határtalálkozók nyolc megyében

i di/tm/vl sr 1962. január 26.

a magyar békemozgalom az idén is nagy gondot fordít a népek közötti barátság gondolatának ápolására. a különféle összejöveteleken, előadásokon, élménybeszámolókon és kiállításokon kívül több határtalálkozót is rendeznek. az országos béketanács 1962-es tervéből kitűnik, hogy nógrád, borsod és komárom megyében csehszlovák-magyar; békés, hajdu-bihar és csongrád megyében román-magyar; győr-sopron megyében osztrák-magyar; szabolcs-szatmár megyében pedig szovjet-magyar határtalálkozót tartanak. egy-egy ilyen alkalommal egésznapos ünnepségekre kerül sor. a vendégeknek megmutatják a környék nevezetességeit is. /mti/

- 2 -

bb 4. nagyarányú utépités a 18. kerületben - 765.000 forintos társadalmi hozzájárulással

i di/tm szb sr 1962. január 26.

a 18. kerületben a gyalogjárók örömeire több mint 1700 négyzetméteres területen készítenek aszfaltjárdát, s gondoskodnak az autósokról is. az utak felújítására több mint 3,300.000 forintot költenek. ebből többek között szilárd burkolatot kap a madarász utca, a bartók béla, a vasvári pál, a nagybánya utca egy-egy szakasza és egész sor helyen kijavítják a meglévő burkolat hibáit. a 18. kerület utjainak javításához összesen 765.000 forint értékű munkával hozzá a lakosság, s a munkálatokhoz 208.000 forint értékű anyagot használnak fel. /mti/

bb 5. háti vetőgép, fatengelyes szekér, kossuth lajos kulácsa a mezőgazdasági muzeum új szerzeményei között - egy év alatt 2500 értékes tárggyal gyarapodott a gyűjteménytár

i cs/j szb ká 1962. január 26.

a mezőgazdasági muzeum egyik fontos feladata, hogy a gyors iramban átalakuló, fejlődő mezőgazdaságból összegyűjtse, majd kiállításokba rendezze a gépesítés folytán nagyrészt máris feleslegessé vált, vagy hamarosan feleslegessé váló kisparaszti termelőeszközöket, használati tárgyakat. széleskörű gyűjtőmunka után 1961-ben kereken 2500 új tárggyal gyarapodott a muzeum gyűjteménytára. az újonnan szerzett „régiségek,, között olyan ritkaságok vannak, mint a háti vetőgép, a fatengelyes szekér, a 200 éves répavágógép, a több parasztnemzedéket kiszolgált szecs-kázógép. ugyancsak most került a muzeum birtokába egy 1843-ban készült szőlőprés, amely mellett - a hagyomány szerint - petőfi sándor is nótára gyűjtött. érdekes ritkaságnak számít a fából faragott, szőlőmotívumokkal díszített kossuth-kulacs, amelyet a veszprém megyei kádárta község egyik hírneves csutorásmestere készített a magyar szabadságharc akkor torinóban élő vezérének. nagy muzeális értékű a 17. századból származó csont-és gyöngyház-berakásokkal díszített keréklakatos, elöltöltős puská is. a ma használatos mezőgazdasági gépek gyűjteménye az utóbbi egy év alatt 840 gépmoddellel gyarapodott. /mti/

- 3 -

bb 6. sikeres nyestvadászat a bükkben

vid/j/vl ká 1962. január 26.

a délbükki erdőségekben az utóbbi években jelentősen elszaporodott az egyik igen értékes nemesvad, a nyest. a tiboldaróci, kácsi, kigyőri és a szomszédos községek vadászai az idén csapdákkal és lőfegyverekkel is vadásztak az értékes prémű vadra. noha a hó már elolvadt, nehéz a nyomokat felfedezni, máris kétszerannyi nyestbőrt szolgáltatott be, mint a korábbi években.

a hernád völgyében sikeresek voltak a vidravadászatok is. bős és hernádnémeti környékén az idén 10 vidra került teríték-re. /mti/

..

bb 7. parkosítják a többszázéves rákóczi-szilfa környékét

vid/j/vl ká 1962. január 26.

a balaton partján, az akaratyiai magaslaton áll egyik legértékesebb, történelmi nevezetességű természeti ritkaságunk a rákóczi-szilfa. eötvös károly utazás a balaton körül című könyvében külön fejezetet szentel a fának, s azt írta róla: „korát nem lehet tudni... az 1532-i kenesei országgyűlés már ott látta, ott találta...., egyes írások utalásaiból arra lehet következtetni, hogy a nagy szilfa kora a hatszáz évet is meghaladja. magassága 22 méter, lombja hiányos, látszik rajta, hogy több évszázada tépázza a bakonyi és a balatoni szél. nevét a hagyományok szerint onnan kapta, hogy állítólag az ott megtartott országgyűlésen 2. rákóczi ferenc hozzá kötötte lova kantárját. napjainkban is százával keresik fel a turisták, már csak azért is, mert magaslaton álló törzse mellett nagyszerű kilátás nyílik hosszában a balatonra. a növekvő idegenforgalom láttán határozta el a hazafias népfront veszprémi járási természetvédelmi munkacsoportja, hogy méltó keretet alakítsanak ki a páratlan természeti emlékeknek. a balatonfelvidéki állami erdőgazdaság már el is készítette a tervet, amely szerint tavaszra a táj jellegéhez illő, szép parkot „varázsolnak„ a rákóczi-szilfa köré. /mti/

..

- 4 -

bb 8. gyermekfelügyelő-képző szakközépiskola a főtí gyermekvárosban

i áe/gg/vl fm 1962. január 26.

a gyermekotthonokban dolgozó kisegítő alkalmazottak a pedagógusok irányításával vesznek részt a gyermekek felügyeletében és foglalkoztatásában, szakképzettségük azonban nincs. a gyermekfelügyelők képzése eddig megoldatlan probléma volt. a főtí gyermekváros gimnáziumában kezdték meg az országban elsőnek, a leendő gyermekfelügyelők képzését. a gimnáziumba került leányok külön szaktárgyként sajátítják el a szükséges ismereteket. a főtí gimnázium az idén már szakközépiskolaként működik tovább, ahol négy plusz kettős rendszerű tanulmányok után az érettségivel együtt gyermekfelügyelői oklevelet kapnak a végzett fiatalok. /mti/

..

- 5 -

bb. 9. tizezer nézője volt a mezőhegyesi színjátszók előadás-sorozatának

vid ke/gy/fm

1962. január 26.

a mezőhegyesi móríc zsigmond művelődési otthon színjátszó csoportja csaknem huszszor adta elő jókai mór: a kőszívű ember fiai című regényéből írt színművet. mezőhegyesen például nétszer játszották a darabot ezenkívül bemutatták többek között dorogon, pusztaszabolcsan, kis-zomboron, mezőkovácsházán, pitvaroson, muronyban is - összesen tizezer néző előtt. a mezőhegyesi színjátszók készülnek tabi lászló: különleges világnap című színdarabjának előadására is. a megyei kulturális seregszemlén vajda: az utolsó vakáció című színdarabjával szerepelnek. /mti/

bb 10. a legjobb textilipari bölcsőde: a szegedi textilművek bölcsődéje

vid ke/gy/fm

1962. január 26.

a szegedi textilművek bölcsődéjében dolgozó 15 tagú női kollektíva számos ötlettel újítással fejleszti tovább az intézmény munkáját. vállalták többek között, hogy társadalmi munkában 20 négyszögletes konyhakertet létesítenek az üzem környékén, s friss főzelékfélékkel látják el a kicsinyeket. a bölcsőde mellett szép játszóparkot építettek. ugyancsak társadalmi munkában 20 matracot készítettek, huzatokat varrtak a butorokra, s az így megtakarított pénzen centrifugát vásároltak a mosáshoz. emeletes szárítókészüléket is szerkesztettek, s így nem kell bővíteni a bölcsőde szárító helyiségét. egy másik újítással 20 gyermeklevegőztető zsákból kis kabátokat készítettek, s ezzel darabonként 400 forintot takarítottak meg az üzemnek.

a kollektíva jó munkájának eredményeként az ország textilipari bölcsődéinek „versenyében”, a szegedi textilművek bölcsődéje került az első helyre.
/mti/

8.23

9.11

Zell

..

- 6 -

bb. 11. több mint másfélmillió ember dolgozza ki az idei tervteljesítés legjobb módszereit - országszerte megkezdődtek az év első termelési tanácskozásai

i sl-tó-vid/tr/gy/vg

1962. január 26.

az ország mintegy hétezer vállalatánál megkezdődtek az év első termelési tanácskozásai, munkaértekezletei. a tanácskozásokon hozzávetőlegesen több mint másfélmillió dolgozó vesz részt, s az első tapasztalatok szerint sok felelősségteljes javaslat és bíráló szó hangzik el a közös feladatok sikeréért.

a csepel vas- és fémművek 570 termelési tanácskozásán több mint 22 000-en vettek részt, majdnem ezernél többen, mint legutóbb. igen örvendetes, hogy a dolgozók sokkal tevékenyebben kapcsolódnak a vitába, mint eddig bármikor, több mint 800-an hasznos javaslatokat is tettek a munka menetének javítására. a vasas szakszervezet csepeli területi bizottságának véleménye szerint a mostani tanácskozások mindenekelőtt abban különböztek a korábbiaktól, hogy a javaslatok túlnyomó többsége a műhely egészének ügyét szolgálja. az öntődében például szóvátették, hogy a helytelen tárolás miatt átnedvesedik a homok és ez rontja az öntvény minőségét, a csögyáriak a kiegészítés fokozását javasolták, a kerékpárgyárban egyes alkatrészek csomagolásának gépesítésére tettek előterjesztést. több üzemen részben arról tárgyaltak, hogy magasabb szintű versenyformára készülnek fel, a fémmű három üzemrésze, továbbá a szerszámgyár és az erőmű dolgozói az elsők között akarnak versenyre kelni a szocialista műhely cím elnyeréséért.

a ganz kapcsolók- és készülékek gyárában a termelékenység szintjének általános emeléséről hangzott el a legtöbb szó. az öntvénygyártó műhelyben például arról tárgyaltak, hogy a tapasztaltabb szakmunkások segítsenek egy-egy olyan fiatal dolgozót, akik még nem érik el a 100 százalékos teljesítményt, s a javaslat nyomán gyakorlati eredménnyel jár. vandracsek lászló és szászik mihály öntvénygyártók vállalták, hogy gondjaikba fogadják gyursó károlyt és rostás jánost, úgy foglalkoznak velük, hogy az első negyedév végére ez a két fiatal is a gyár „középhadába”, kerüljön. más üzemrészekben több elmaradt intézkedést kértek számon a vezetőkől.

/folyt. köv./

8.30

9.26
Zell

- 7 -

bb. 11. több mint másfélmillió.... I. folyt./ gy

ujvari istván például emlékeztette a gyár vezetőit egy ujitási javaslatra, amelynek segítségével a kapcsolók gyártásánál nagymennyiségű szinesfémot takaríthatnak meg, a módszert azonban még nem vezették be. az elhangzottak alapján a gyár vezetői intézkedtek: a negyedév végére elkészülnek az ujitáshoz szükséges szerszámok és áprilistól már alkalmazhatják a hasznos eljárást.

a pécsi szénbányászati tröszt üzeimeiben kedden kezdődtek a termelési tanácskozások, itt a hét végéig mintegy öt-hatezer bányász vitatja meg az év első negyedének problémáit. amíg azelőtt csaknem kizárólag a tervek mennyiségi túlteljesítéséről tárgyaltak, most mindenekelőtt a helyes gazdálkodás kérdéseit tárgyalták napirendre. a vasasi bányában például az ember nélküli fejtést honosítják meg, vagyis szénfűrészelt alkalmaznak, amely pótolja az emberi munkaerőt. ennek a hasznos gépnek a teljesítő-képességét tovább kívánják növelni, aminek hasznos műszaki tanácsokat adtak a dolgozók a mostani értekezleteken. a munkavezetők szívesen vették a javaslatokat, ugyanakkor arra kérték a bányászokat, hogy az eddigieknél is pontosabban tartsák meg a művelés technológiát, mert csak ilyen módon lehet könnyen és veszteségnélkül visszanyerni az értékes tárokat a művelés befejezte után.

a termelési tanácskozásokon elhangzott javaslatokról a legtöbb helyen naplót vezetnek és a szakszervezet ellenőrzi, hogy az értékes kezdeményezéseket hogyan hasznosítják a vállalatok vezetői. /mti/

..

bb. 23. a majori lakosokat is ellátják olvasnivalóval vas megyében

vid ke/gy/fm

1962. január 26.

vas megyében a majori lakosok 18 „könyvtárlomáson,, jutnak olvasnivalóhoz. ezekre a helyekre művelődési autó rendszeresen szállítja szombathelyről a friss olvasnivalót. jelenteg mintegy félezer majori lakos olvas rendszeresen. /mti/

8.34

- 8 -

9261
Zolt

bb 12. ősi halász-szerszámokat készít muzeumi kiállításokra a legidősebb csongrádi halász

vid fm/ke vm fm

1962. január 26.

hatvanhat évvel ezelőtt szállt először vízre a csongrádi maszlag jános, a megye legidősebb halásza. hat éves volt, s még iskolába sem járt, de már tudott hálót kötni. tizenhárom éves korában pedig már együtt dolgozott a nires szegedi „vízi emberekkel,,.

maszlag jános most hetvenkilenc éves s már nem jár a vízre. most ősi halász-szerszámokat készít budapesti, bajai, szegedi, kecskeméti muzeumok megrendelésére. nagyapjától tanulta a kétszárnyu, háromkarikás varsa, s a hegyes kece készítését. ezenkívül halászdaladikok, régi tiszai hajók modelljeit faragja ki nagy ügyességgel. több munkáját őrzí a csongrádi városi muzeum is. /mti/

..

bb 14. hetven vendége volt 1961-ben a hódmezővásárhelyi művésztelepnek

vid fm/ke vm fm

1962. január 26.

a hódmezővásárhelyi művésztelepnek 1961-ben hetven vendége volt, zömmel a képzőművészeti főiskoláról kikerült fiatal tehetségek. összesen két-és félezer napot töltöttek a vásárhelyi, illetve a mártélyi tiszaparti alkotóházban. a festők, szobrászok, grafikusok, iparművészek felkeresték a közeli termelőszövetkezeteket, állami gazdaságokat, üzemeket is. legsikeresebb alkotásaikból tárlatokat rendeztek, s az állami szervek több festményt, szobrot megvásároltak. /mti/

..

bb 26. újabb tizennégy általános iskolai napközis csoport szabolcsban

vid fm/ke vm fm

1962. január 26.

szabolcs-megyében, nyíregyházán, kismárdán, záhonyban, dombóváron, ujfehértón, baktalórántházán és még néhány községben február 1-én újabb 14 általános iskolai napközis csoportot létesítettek. ezekben több mint félezer gyermek felügyeletét látják el, amíg a szülők dolgoznak. ezzel együtt az általános iskolai napközis csoportok száma 113-ra emelkedett a megyében. /mti/

..

8.39

- 9 -

9261
Zolt

bb 13. pályaválasztási tanácsadó a szülői értekezleteken, szakemberek tájékoztatója az osztályfőnöki órákon

i vt/tm vm sr

1962. január 26.

az általános és a középiskolákban végző fiatalok pályaválasztásának segítése, könnyítése a fővárosi tanácsok oktatási osztályának is fontos feladata. erről tárgyalt legutóbbi ülésén az oktatási állandó bizottság. a tanácskozáson elhangzott beszámoló szerint a pályaválasztási tanácsadás az eddiginél tervszerűbb, konkrétabb lesz. olyan tájékoztatót kapnak hamarosan az általános iskolák nyolcadik, illetve a középiskolák negyedik osztályai, amiből pontosan értesülhetnek a diákok, s a szülők, hogy milyenek a lehetőségek egyrészt a továbbtanulásra, másrészt az elhelyezkedésre a különböző szakmákban.

a pályaválasztást segítő hasznos gyakorlat alakult már ki számos iskolában. az e témával foglalkozó osztályfőnöki órára szakmunkásokat hívnak meg üzemekből, gyárakból, akik szakmájuk legfőbb jellemzőiről, érdekességeiről tájékoztatják a diákokat. a negyedik kerületben az iskolai pártszervezetek is segítik a pályaválasztási, a továbbtanulási problémák megoldását. a komját aladár utcai általános leány és fiúiskola, valamint a Langlet Waldemar utcai általános iskola közös pártszervezete mintegy 400 olyan szülő részére szervezett tanácsadási ankétot, akiknek gyermekei most járnak a nyolcadik osztályba. a kilencedik kerületben a pedagógus szakszervezet és a hazafias népfront közösen tart pályaválasztási tanácsadást.

a középiskolákban a szülőket, s a végzős diákokat, valamint az érdekelt szaktárcák képviselőit a félévi bizonyítványosztás után rövidesen megbeszélésre hívják össze. itt a továbbtanulással és a pályaválasztással kapcsolatos kérdésekre válaszolnak majd az illetékesek. ilyen jellegű ankétok már februárban megkezdődnek. az egyetemek, a főiskolák megbízottai is felkeresik a középiskolákat, hogy tájékoztassák a legfontosabb tudnivalókról azokat a fiatalokat, akik az általuk képviselt felsőoktatási intézményben akarnak tovább tanulni.

/folyt.köv./

9.08

9.08 ✓ Zél

- 10 -

/bb 13. pályaválasztási.....1.folyt./vm

a művelődésügyi minisztérium felsőoktatási főosztályán elmondották, hogy februárban megjelenik, s a könyvesboltokban is kapható lesz a tájékoztató a felsőoktatási intézmények felvételi rendjéről című, csaknem száz oldalas füzet. ebből az érdeklődők megtudhatják a felvételre jelentkezés rendjét, a határidőket. áttekintést kapnak a felsőoktatás rendszeréről, a nappali esti és levelezőtagozatról, a tanulmányi időről, a főbb tantárgyakról, s részben arról is, hogy a főiskolai képesítés megszerzése után milyen munkakörökben helyezkedhetnek el. a füzet közli ezenkívül a felvételi vizsga tematikáját, tájékoztatást ad a tandíjjal, ösztöndíjjal kapcsolatban és az egyetem által biztosított különféle szociális juttatásokról.

/ati/

- . -

bb 21. a magyar repülés uttörőinek emlékestjére készülnek szarvason

vid fm/ke vm fm

1962. január 26.

a szarvasi öregdiákok baráti köre - a járási testnevelési és sportbizottság és a hazafias népfront helyi bizottságának támogatásával - február elején ünnepséget rendez a szarvasi vajda péter gimnáziumban az intézet egykori diákja, székely mihály, a híres aviatikus emlékére. az ünnepségen megemlékeznek a repülés magyar uttörőiről, akik közül hatan békés megyeiek voltak: a békéscsabai származású kvasz andrás, osz lajos, botyánszky mihály, osgán pál, a gyulai dobos istván és a szarvasi székely mihály.

székely mihály mérnök volt az első magyar „aviatikus”, aki saját szerkesztési biplánján rákosmezőről a vérmezőre repült, s 1911-ben 500 kilométernél hosszabb légiutat tett meg wienerneustadt és budapest között, egy másik alkalommal pedig - ötven évvel ezelőtt - éjszaka, autó-reflektor fényénél szállt le pozsonyban. ezt akkoriban a legnagyobb szenzációként közölték a korabeli lapok.

/folyt.köv./

9.14

9.14 ✓ Zél

- 11 -

/bb 21. a magyar.....1.folyt./vm

az emlékesten virágh ferenc békéscsabai gimnáziumi tanár, helytörténeti kutató: székely minály és békés megye úttörő aviatikusai címmel előadást tart. az ünnepségre meghívták a budapesten lakó kvasz andrást, a repülés magyar úttörőinek még élő képviselőjét is./mti/

- . -

bb 25. megalakult az első komárom megyei falusi irodalmi színpad

vid fm/ke vm fm

1962. január 26.

komárom megyében már minden városban működik irodalmi színpad. tagjaik nemcsak városukban, hanem a termelőszövetkezeti községekben is rendszeresen szerepelnek. a megye hat irodalmi színpada az őszi-téli hónapokban 20 faluba látogatott el, s községenként több-százán hallgatták meg műsorukat.

most kisbéren megalakult a megye első falusi irodalmi színpada is. a tervek szerint kisbéren kívül a környékbéli pusztákon is rendeznek irodalmi esteket. a kisbéri virágzó termelőszövetkezet vezetőinek, tagjainak közreműködésével feldolgozzák a helybeli termelőszövetkezetek megalakulásának történetét, a falusi emberek régi és mai életét is./mti/

- . -

bb 27. anyatelepet létesítenek az új magyar gyümölcsből, a szeder-málnából

vid j vm ie

1962. január 26.

két évvel ezelőtt kezdtek kísérletezni a fertődi kutató intézetben a málna és szeder keresztezésével előállított új gyümölcscsel, a szeder málnával. a neves gyümölcsmemesítőről, mohácsy mátyásról rubus mohácsyánusnak nevezett új gyümölcs minden tekintetben beváltotta a hozzá fűzött reményeket. bőven terem pirosas-lilás gyümölcse pedig egyesíti magában a szeder és málna legjobb tulajdonságait. a kutatók ez évben már egyholdas anyatelepet létesítenek, két év múlva pedig köztermesztésre is adnak szaporítóanyagot./mti/

- 12 -

9.19
933 / 200

bb. 20. molekulaszűrő - mesterséges kőzetből

vid te/gy/ki

1962. január 26.

a vegyészeket régóta foglalkoztatja az a gondolat, hogy a szilikátos kőzetféléket különböző vegyületek szűrésére használják fel. a szilárd anyagok belső szerkezetében ugyanis részben szabad szemmel nem látható, általában szabálytalan formájú, lyukacsok helyezkednek el, s így a kőzet mint szűrőfelület is számításba jöhet. a rajta átvezetett folyadék megtisztul a durvább szennyeződésektől, a darabosabb anyagokat, nagyobb szemcséket felfogják a kőzet porányi üregei. a természetes szűrőfelület azonban nem elég „érzékeny”, mert a kőzetek mélyedései koránt sem egyformák. a nagyfinomságú szűrésnél azonban méretkülönbség nem engedhető meg. egy vegyszer molekulái ugyanis mindig egyformák, s ezért pontosan meg kellene választani a kiszűrésre használt lyukacsok nagyságát. ellenkező esetben az anyag molekulái rendszertelenül akadnak el a „szítán”, s nem megfelelő a tisztítás. a természetes kőzetek porányi belső üregeinek nagyságát semmiféle mesterséges beavatkozással nem lehet szabályozni, eredeti állapotban tehát alkalmatlanok a bonyolult összetételű kémiai vegyületek megbízható szűrésére.

a nehéz feladat megoldására dr. tóth kálmán, a veszprémi nehézipari kutató intézet tudományos munkatársa vállalkozott. mesterséges uton kellett előállítani olyan kőzetféléket, amelynek belső szerkezetében pontosan egyforma lyukacsok vannak. a zeolitnak elnevezett mesterséges kőzetet másfél éves munkával, sok kísérlet után sikerült előállítani. különféle adatokból hozta össze az alapanyagot, amelyben megfelelő eljárás után kristályok keletkeznek és mesterséges kőzettel állnak össze. a vegyészbravurt dicséri, hogy a mesterséges zeolit lyukai a méltép sejtjeihez hasonlóan, mértanilag egyformák, a legtűzetesebb vizsgálattal sem találtak eltérést közöttük. az alapanyagok változtatásával a kőzet számos változatát állította elő, tetszés szerint kisebb vagy nagyobb, de mindig egyforma üregekkel. e „rostasorozat”, 4-13 ezred mikron közötti nagyságrendű molekulák szűrésére alkalmas.

az új molekula-szűrő rendkívül érdekesen működik. ha például egy ötezred mikron nagyságú molekulákból álló vegyületet akarnak kiválasztani a folyadékból, vagy éppen a levegőből, akkor pontosan ilyen méretű üregekből álló kőzetváltozatot alkalmazunk. a szennyezőanyag molekulái áramlás közben elakadnak a szítánra „előkészített”, lyukakban, s így tökéletes a tisztítás.

/folyt. köv./
9.30

940
940 / 200

- 13 -

bb. 20. /molekulaszűrő... folyt./ gy

a közet érdekessége még, hogy valamennyi gödröcskéjének eltömődése után a molekulák, megfelelő eljárással, eltávolíthatók, s a szűrőanyag ismét felhasználható - a kísérletek szerint még kétezerszer.

hasonló eljárást csak az egyesült államokban alkalmaznak, a veszprémi nehézvegyipari kutató intézet eljárása második a világon. érthető tehát a mesterséges zeolit utáni hatalmas érdeklődés; szinte órák alatt szétkapkodták az intézetben eddig készített egy mázsa anyagot a vegyipari, az élelmiszeripari és a nehézipari üzemek képviselői. /mti/

bb. 19. százezer jelmez és bálruha várja a farsangozókat - több mint egy hónapra már foglalt a gellért - mit tartalmaz a farsangi étlap?

i ta/tr/gy/vg

1962. január 26.

budapestben az elmúlt hét szombatján megrendezett goldberger bállal indult az igazi farsang. a legnagyobb szállodákban, vendéglátóhelyeken és a művelődési házakban már mindenütt elkészültek a báli menetrendek, amelyek szigorúan beosztják a szombatokat és a vasárnapokat, sőt sokszor még a hétköznapokat is. a gellért szállóban például már több mint egy hónapra lefoglalták a báli csarnokot. szükség esetén azonban a zene-teremben és a szálló halljában is lehet farsangozni. a vendéglátóipar az idén meggyorsítja a bálozó vendégek kiszolgálását. régebben vacsorát csak az éjjel utáni nagy szünetben fogyaszthattak a bálozók, ami mindig torlódással járt. az idén már a bál kezdetétől folyamatosan felszolgálnak meleg ételeket, egészen éjjel után 2 óráig. csaknem mindenütt záróráig nyitva tartanak a hidegbüfék is, ahol a kávé mellett különféle farsangi ételeket is árúsítanak. a szakácsok az idén is ápolják a farsangi hagyományokat. az étlapokon olyan speciális farsangi különlegességek is megtalálhatók, mint például a pulykasült, a tűzdelte fácán, a tejszeles nyulcomb és a báránysült. a tészták közül első helyen természetesen a farsangi fánk áll. igen bőséges a vendéglátóipar italválasztéka is. a hazai borokon kívül sokezer üveg külföldi pezsgő, francia konyak és német bor között válogathatnak a vendégek.

/folyt. köv./

9.37

10.11.12
Zseli

- 14 -

bb. 19. /százezer jelmez... folyt./ gy

a jelmezkölcsönző vállalatnál már megkezdődött az év legforgalmasabb szezonja. a kölcsönzőboltok az ország minden részéről nagy forgalomról számolnak be. a legtöbb bérlőre azonban a február 4-i dorottya bálak előtt számítanak. az igényeket az idén már mindenütt ki tudják elégíteni. a raktárakon összesen 100 000 különféle ruhát és jelmezt tartalékolnak. van elegendő frakk, szmoking, kis- és nagystélyű ruha. a legkedveltebb jelmezek változatlanul az állatöltözékek, de igen sokan már modern jelmezeket keresnek. számított erre a jelmezkölcsönző vállalat is és kibővítette a készleteket. a legmodernebb jelmez: az almuska, az ürhajós, a ronggyűjtő, a sárkány és jávai nagyhercegnő. a nagy forgalomra való tekintettel egyszerűsítették a kölcsönzést is. személyi igazolvány és munkaadói igazolás felmutatása ellenében bárki bérelhet ruhát. békéscsabán, zalaegerszegen új kölcsönzőboltot is nyitottak. a ruházati boltok és áruházak is felkészültek a farsangra. több ezer modern alkalmi ruhát, szmokingot és frakkot tartalékolnak. különösen nagy választék várja a nőket: 30-40 féle új bálruha között választhatnak. /mti/

bb. 15. megkezdik a gyöngyösoroszi völgyzárógát építését - új árvédelmi gátakat, öntözőtelepeket és törpevizműveket ad át az idén a vízügyi építő vállalat

i sb/tr/gy/vg

1962. január 26.

az ország egyik legnagyobb építőipari kivitelezőjének, a vízügyi építő vállalatnak ezévi terve 44 százalékkal nagyobb feladatot írt elő, mint tavaly. a mezőgazdaság fejlesztését kölcsönösen sok munkával segítik. a termelőszövetkezeteknek és az állami gazdaságoknak több mint kétszer akkora területen rendeznek be öntözőtelepeket, mint tavaly. a termőföldeket eliszaposító belvíz elvezetésére makó környékén, foktó mellett és a bodrogzugban új szivattyútelepeket építenek, s befejezik a csatornázást a keszthelyi és a h. vizi „mocsaras” területeken. a vállalat dolgozóinak új és nagy feladata az idén, hogy segítsenek a falvak vízellátási társulatainak. ezért ebben az évben már mintegy 20 törpevizművet építenek a községekben.

a dunán, a sión, a sajón és más folyók mentén, mintegy 15 kilométer hosszú új gát építésével erősítik az árvédelmi töltésrendszert. a gyöngyösoroszi ércelőkészítőmű vízellátásának megoldására rövidesen megkezdik egy 300 000 köbméteres víztároló völgyzáró gátjának alapozását.

/folyt. köv./

9.45

9.11.12
Zseli

- 15 -

bb. 15. /megkezdték a ... folyt./ gy

ez lesz a világon az első völgyzáró gát, amelyet nem kőből, betonból és hagyományos anyagokból, hanem a bányászat meddőanyagából építenek fel. az építők már felvonultak a 15 millió köbméter víz „raktározására”, elegendő tározó helyére. ebben az évben készítik elő a nagy építkezést. a zavartalan munka feltételeinek kialakítására 270 méter hosszú iparvágányt, munkásszállásokat, raktárokat, valamint villamosenergia- és vízvezeték-hálózatot építenek.

a jelentősen megnövekedett feladatok valóraváltását sok új műszaki fejlesztési intézkedéssel segítik a vállalat vezetői. többek között szovjet tapasztalatok felhasználásával szervezik meg a nagy talajgyaluk munkáját. a gépeket egy-két sebességfokozattal gyorsabban járatják, amikor nem a talajt hántják, hanem csak a földet szállítják, vagy teher nélkül közlekednek. ezzel a módszerrel már négy gép elvégzi öt talajgyalu munkáját, s az egész gépparkkal 15 új berendezést takarítanak meg. a dolgozók vállalkoztak arra is, hogy a szokásos 2-4 év helyett, egy év alatt befejezik a makói szivattyutelep építését és felére csökkentik a nagy foktői belvízszivattyúház építésének idejét. /mti/

bb. 28. futószalag a mofém gyárban
vid

te/gy/ki

1962. január 26.

a háztartási hűtőszekrények kompresszor berendezését a mosonmagyaróvári fémfeldolgozó vállalat készíti - a tavalyi tizenkétezerrel szemben az idén huszezer hűtőkompresszort gyártanak. a lényegesen nagyobb terv teljesítésére a gyárban bevezették a szalagrendszerű gyártást. az ide-oda szállítgatás megszüntetésével, az egyes munkafolyamatok szorosan egymásbakapcsolódnak. a festés szárítását infrasugárzással gyorsították meg. a kompresszort meghajtó villanymotor gyártására is futószalagot szereltek fel. a futószalagról négy és félpercenként kerül le egy-egy kész, feltekercselt villanymotor állórész.

a jól bevált futószalagon készítik majd a vendéglátóipari kávéőrlogépek villanymotorjait is. /mti/

9.50

- 16 -

bb 16. az idén is számos külföldi folklór-fesztiválon vesznek részt a magyar szakszervezeti együttesek

i ni/tm vm sr

1962. január 26.

a múlt évben 11 szakszervezeti művészeti együttes vendég szerepelt külföldön, illetve vett részt különböző országok kulturális fesztiváljain. a szakszervezeti kulturális élet irányítói szerint ezek az együttesek méltóképpen képviselték a szocialista magyarországot, s műsoraik szinte kivétel nélkül nagy tetszést arattak a közönség körében. a nyugati művészeti szakvezetőkre - mint elmondották - különösen népi táncosaink fejedelmzett és jól kidolgozott produkciói, táncaik korszerű előadómódja tett igen jó benyomást. mind-ezek alapján a szot illetékeseinek az a véleményük, hogy a külföldre utazó szakszervezeti kulturális együttesek körét tovább kell bővíteni. ugyanis több olyan központi, sőt üzemi együttesünk van, amely kiemelkedő produkciókra képes, s akár a legigényesebb külföldi közönség előtt is hű tolmácsolója lehet a magyar népi táncművészetnek a zene-és énekkulturának.

külföldi meghívásban nincs is hiány, s már az év első hónapjában több mint tíz együttes külföldi utjáról kell döntenet. az idén is elsősorban az európai országokban sorra kerülő folklór-fesztiválok lesznek jelentősek. megfelelő színvonalu együttes képviseli majd hazánkat például a nok-ban lezajló erfurti munkásfesztiválon, továbbá két franciaországi ünneppsorozatban: a confolensi ünnepi napokon és a vorravillersi folklór-fesztiválon. ezenkívül ausztriába és olaszországba utazik majd egy-egy magyar együttes.

csere-alapon is több külföldi ország látja vendégül a magyar szakszervezeti együtteseket, amelyek között több vidéki csoport is helyet kap. vidéki egyetemi táncegyüttes képviseli majd szakszervezeteinket drezdában; a bányász-táncosok a lengyelországi rybnikbe látogatnak el, romániába a tervek szerint egyik állami gazdaság népi táncs csoportja utazik. meghívás érkezett több nyugati országból is, például dániában és svédországban érdeklődnek a magyar népi tánc-kultúra iránt. /mti/

9.55

- 17 -

bb 17. akszjonov, william cooper, fritzgerald művei - klasszikus és modern külföldi irodalmi alkotások a kiadók terveiben

i v/gk vm sr

1962. január 26.

a szépirodalmi könyvkiadók első negyedévi terveiben nagy számmal szerepelnek külföldi irodalmi alkotások. említésre méltó például az európa kiadó programjának gazdag anyagából az új batzac-kötet, a rejtély, a france-sorozatban megjelenő sovány kandur, zola hölgyek öröme című könyve és c.f.meyer novelái. megjelenik a klasszikus kínai novellák kötete, amely több évszázad kínai irodalmát átfogó gyűjtemény. a klasszikus művek sorát bronte: jane eyre című ismert művének új kiadása és sienkiewicz özönvíz című alkotása egészíti ki.

a modern irodalom barátai bizonyára örömmel fogadják majd jevdokimov, a fiatal, tehetséges szovjet író bűnös lány című kisregényét és akszjonov: kollégák című művét. mindkét alkotás nagy visszhangot keltett a szovjetunióban.

nyikulin - akinek nevét a magyar olvasók a ködös hajnal című regénye óta jegyezték meg - most a gyáva címmel írt egy érdekes témájú, franciaországban játszódó művet.

a kalandos regények kedvelői freilishmann a poli csápjai című könyvét olvashatják. emanuel roblés: villanegyed című kisregénye és elbeszélései - a regény egyébként femina-díjat kapott - még jobban megismerteti majd az író, akit eddig csak a mai francia elbeszélők kötetében olvashattak a könyvbarátok. a mai ausztráliai irodalom neves alakja dymphna cusack - aki az elmúlt évben hazánkban járt - első magyarul megjelenő írása a ketten a halál ellen című szerelmi regény. ugyancsak néhány hónappal ezelőtt volt vendégünk william cooper, az angol pen club vezetője, aki most albert woods küzdelme című karrier-regényével mutatkozik be a magyar olvasóknak.

az elmúlt évek egyik legnagyobb amerikai könyvsikere salinger: zabhegyező című alkotása volt, amely mintegy kétmillió példányban jelent meg. a könyv - amely most hazánkban is napvilágot lát - egy középiskolás fiú életének három napját mondja el első személyben. a világgönyvtár-sorozatban jelenik meg fritzgerald világhírű amerikai író műve: a nagy gatsby. említésre méltó még schlumberger szenvedély című műve, c.p. snow a reménység ideje című regényciklusának első önálló kötete és csehova a messzi távolból című visszaemlékezéseinek könyve./mti/

10.00

Hir Zsin

- 18 -

bb. 29. megkezdődött baja fürdővárossá fejlesztése

vid te/gy/ki

1962. január 26.

baja idegenforgalma évről-évre növekszik. nyáron a fürdőzők és a kirándulók ezrei látogatnak a dunaparti városba. ezért a természetadta lehetőségeket kihasználva baját fürdővárossá fejlesztik. az ezzel kapcsolatos munkák lényegében már megkezdődtek és a tervek szerint 1965-ben fejeződnek be. a helyi hajójavító üzemben víziszállodává alakítanak át egy 62 méter hosszú vontatóhajót. épül két sétahajó is, amelyeknek egyikén a kormányzáson és a gépkezelésen kívül minden más feladatot uttörők látnak majd el. motorcsónakokra szerelt vízi büféket is üzembe állítanak, amelyek a távoli strandolókat keresik fel. a vén-duna partján öltöző kabinsor, s jellegzetes berendezéssel ellátott halászcsernye épül. az idén mintegy husz holdnyi területet parkosítanak, jórészt társadalmi munkával. park lesz a duna-szálló előtti kikövezett béke-téren is. üdülők, vikendházak, gyönyörű parkok, napvédő gombák, a sugovica, valamint a kamarás-duna partján pedig korszerűen kiépített strandok díszítik majd az egyébként is festői szépségű környezetet. a folyó mellékágaival körülölelt petőfi szigetnek már elkészítették részletes rendezési tervét. itt - a többi között szabadtéri színpad, vidámpark, sportstadion, gyermekjátsszótér, sőt még helikopterállandó is lesz. befejeződik a város teljes vízművesítése, tovább bővítik, korszerűsítik az üzlet és vendéglátó hálózatot.

a tervek szerint mintegy hárommillió forint értékű munka társadalmi úton is elvégezhető. már eddig több vállalat, intézmény dolgozói ajánlották fel segítségüket. a város vezetői a környező falvak fiataljainak jelentős támogatására is számítanak. /mti/

..

bb. 30. munkás szimfónikus zenekar szolnokon

vid ke/gy/fm

1962. január 26.

a szolnoki ságvári endre művelődési házban zenekart alakítottak. a zenekar tagjai főleg munkások és közalkalmazottak. a zenekar vezetését bíró attila, a szigligeti színház karmestere vállalta. a tervek szerint február elején rendezik meg az első hangversenyt. /mti/

..

10.07

Hir Zsin

- 19 -

bb. 24. több terliszter anyag jut a belföldi vásárlóknak - a külföldi divatot is befolyásolják a fésüsfonó gyártmányai

i sz/tr/gy/vg

1962. január 2

a hazai fésüsfonó termékeinek fele méteráru, vagy készruha formájában külföldre kerül, s már nem egyszer előfordult, hogy a gyár szövetmintázoinak ötletei világdivattá váltak. ez történt a közelmúltban az ugynevezett melanzs férfiöltöny szöveteknél is. ezek anyagát még fonás előtt megfestik, s a kék, zöld, arany, vagy a barna színű gyapjukeveréket összefonják, ez adja a különleges színhatást. az így készülő hágó és kispest szövetek jólismertek a magyar vásárlók körében, de megtetszettek a külföldi megrendelőknek is. az újszerű kelme sok országba eljutott és szinte világszerte divat lett. szintén sok ország kereskedői rendeltek az idén a hazai fésüsfonó egyik nagy sikert aratott terliszter anyagából is. ennek a kockás anyagnak a szövésénél háromféle barna árnyalatot variáltak.

a könnyen mosható éltartó terliszter eddig főként exportra készült, hogy a gyártáshoz szükséges külföldi gépek árát visszafizethessék. az idén azonban már jobban kedvez a gyár a hazai vásárlóknak. a belkereskedelem számára 400 000 négyzetméter terlisztert ajánlottak fel, mégpedig úgy, hogy a tavalyi export mennyiség ezévből is változatlan marad. a múltévi 660 000 négyzetméter helyett több mint egymillió négyzetméter terliszter gyártására vállalkoztak. a belkereskedelem részére készülő terliszterből a férfiaknak negyedévenként 20 000 nadrágot, a nőknek pedig 15 000 kiskosztümöt és szoknyát varrnak konfekció gyáraink. hetvenkét minta 400 színváltozatát kísérletezték ki, ilymódon a nőknek nem kell attól tartani, hogy ha terliszter szoknyát, vagy kosztümöt vesznek „egyenruhában”, járnak majd.

a hazai fésüsfonó- és szövőgyárban a magyar vásárlóközönség számára - új szövés minta és színváltozatokban - továbbra is gyártják a már jól bevált szöveteket, köztük a győzöt, a hágót, a plutot. bár a hágóból a kereskedelem nagyobb mennyiséget is átvenne, ezévből ismét 400 000 négyzetmétert gyárthatnak, mert ennyihez áll rendelkezésükre a különleges minőségű dél-amerikai durvagyapju. egyébként ez az egyetlen olyan szövete a gyárnak, amelyhez nem magyar gyapjút használ fel.

10.10

- 20 -

11.10
Zseli

bb. 31. együttműködési szerződést kötött a tit borsod megyei szervezete és a 2. rákóczi ferenc könyvtár

vid ke/gy/fm

1962. január 26.

borsodban az olvasómozgalom és az ismeretterjesztő munka továbbfejlesztése érdekében a tit megyei szervezete és a 2. rákóczi ferenc könyvtár együttműködési szerződést kötött. a szerződésben a könyvtár dolgozói - többek között - vállalták, hogy az ismeretterjesztő előadások témájához mind az előadók, mind a hallgatók részére bibliográfiát állítanak össze.

a két szerv együttes munkával az idén fokozottabb gondot fordít a tanyai dolgozók ismereteinek bővítésére is. a megállapodás szerint 24 tanyaközpontot látogatnak rendszeresen, ahol a tit ismeretterjesztő előadásokat tart. az előadások után a tit szakemberei felhívják a látogatók figyelmét, hogy az előadott témához milyen könyveket olvassanak. ezeket a könyveket a művelődési autó kölcsönzi az érdeklődőknek. ezenkívül a tit szabadegyetemen, a munkás és termelőszövetkezeti akadémiákon kiállításokat rendeznek, amelyeken bemutatják azokat a könyveket, amelyek a tanult témakörhöz kapcsolódnak. /mti/

bb. 32. szedik a piros paradicsomot, márciusban számócat szüretelnek a daránypusztai állami gazdaság üvegházaiban

vid j/gy/ká

1962. január 26.

a somogy megyei daránypusztai állami gazdaság 1 400 négyzetméter alapterületű üvegházaiban a szépen virító szegfűk és muskátlik mellett többféle primőrárut is termelnek. négyszáz négyzetméternyi területen több mint 1 200 fő paradicsom palántát ültettek el, s ezek már termést is hoztak. a szép, tojásnagyságu, piros paradicsom szedését és értékesítését már megkezdték. előreláthatóan 300-400 kilogrammot tudnak piacra küldeni. megkezdődött a saláta, karalábé és metélőhagyma értékesítése is. salátából és karalábéból több mint 15 000 fej, illetve darabot szállítanak el.

ötszáz cserépbe kísérletképpen számóca-palántát ültettek. a növények elvirágoztak és már látszanak a kis bogycák a száron. a gazdaság vezetői úgy számítják, hogy márciusban megkezdhetik a számóca szedését is. /mti/

10.20

- 21 -

11.10
Zseli

bb 18. száz ismeretterjesztő előadást tart, füzeteket jelentet meg, vándorkiállításokat rendez a pécsi janus pannonius muzeum

vid fm/ke vm fm

1962. január 26.

a pécsi janus pannonius muzeum munkatársai a téli hónapokban a kutatási területeikkel összefüggő előadásokat tartanak a baranyai falvakban. közben készülnek az ideai baranyai muzeumi hét megrendezésére. az év első felében felfrissítik, kiegészítik a pécsi régészeti, a sellyei helytörténeti kiállítások anyagát. a siklói várban újabb termet rendeznek be a tizennyolcadik- tizenkilencedik század helytörténeti anyagával, a járó-féle parasztlázadás dokumentumaival- bátthyány kázmér és táncsics mihály siklói emlékeivel. mohácson régészeti és történeti, pécsen céntörténet és kisiparosok címmel helytörténeti kiállítást, egerágon helytörténeti kiállítást rendeznek. ezenkívül két vándorkiállítást is utnak indítanak. baranya falvaiba, a művészettörténeti osztály pécsi festők, szobrászok alkotásaiból négy tárlatot rendez ebben az évben.

a muzeumok megismertetésére képekkel illusztrált kiadványsorozatot jelentetnek meg: az első számot a természettudományi, a másodikat a régészeti osztály munkatársai írják.

a helytörténeti és munkásmozgalmi osztály 1963-ra az 1867-1921 közötti időszakot felölelő, pécsi-baranyai tárgyi emlékekre támaszkodó kiállítást készít elő. kováts valéria a szigetvári zrínyi-hagyományokat, valamint a szigetvári vár és a muzeum történetét írja meg./mti/

- . -

bb 33. fadóntás - favágás nélkül

i so/gg vm ká

1962. január 26.

érdekes, új szovjet gép érkezett a dunaártéri erdőgazdaság területére. a k. egy/a típusú fadóntó gép lehetővé teszi, hogy vágás nélkül, tuskó nélkül döntse ki a kitermelésre kerülő fákat. az sz-100-as láncfalpas traktorhoz kapcsolható gép ugyanis 45.000 kilogrammos függőleges feszítőerőt fejt ki és a legnagyobb fákat is, a gyökérzet nagyrészeivel együtt, egy darabban fordítja ki a földből. az új módszer nagy előnye, hogy az erdészek megszabadulnak a rendkívül nehéz és sok időt igénybe vevő tuskószedéstől. a kitermelés után azonnal el lehet végezni a mélyszántást s a kivágott fák helyébe fiatal csemetéket ültethetnek./mti/

- . -

10.25

- 22 -

bb 36. nem tagyott be a baranyai parasztiemberek „műhelye,, - a télen 100 szerfás épület készül a megye közös gazdaságaiban

vid j vm ká

1962. január 26.

régi szótás-mondás baranyában: „télen befagy a parasztember műhelye,,. a termelőszövetkezeti tagok „műhelye,, azonban nem tagyott be az ideai télen sem. a megye szövetkezeti gazdái a múlt év őszén, amikor már mindenütt jól álltak az építkezésekkel, vállalták, hogy az 1962-re tervezett favázás épületek egyrészét még a tél folyamán elkészítik. a favázás építkezéseket ugyanis - a téglavagy beton-építkezésektől eltérően - nem gátolja az esetleges hideg időjárás.

az életelmes baranyai tsz-tagok így jutottak a tavalyi 61 millió és az ideai 62 millió forint beruházási hitel mellett további 17 millió forinthez, s ezt az összeget a téli hónapokban használják fel. többek között 100 szerfás épületet emelnek belőle. az anyagot az állam bocsátja a rendelkezésükre, a munkát azonban mindenütt a szövetkezeti gazdák végzik el. a szokatlanul enyhe januári időjárás rendkívüli módon megkönnyíti a szabadban folyó munkát. részben a kedvező időnek is köszönhető, hogy a tervezett favázás épületnek több mint a fele áll már.

a legnagyobb téli építkezést a mágocsi béke tsz-ben valósítják meg. itt a közös gazdaság építőbrigádja 5000 férőhelyes, korszerű tojóházon dolgozik./mti/

- . -

bb 34. megkezdtek a tizenharmadik hibridüzem építését

i so/gg vm ká

1962. január 26.

a cegléd-czifrakerti állami gazdaságban megkezdtek az ország tizenharmadik hibridüzemének építését. az üzem 1963-ban készül el, de már ebben az évben a szárítási és feldolgozási idény kezdetétől dolgozni fog. a tervek szerint évente 350 vagon hibridkukoricát osztályoznak, tisztítanak itt. jelenleg 12 hibridüzem működik az országban, 11 az állami gazdaságok, egy pedig a martonvásári kutató intézet kezelésében. a ceglédczifrakerti üzem megépültével nemcsak a hazai vetőmagellátás oldódik meg teljes mértékben, hanem jelentősen növelhető a hibrid-kukorica vetőmagvak exportja is./mti/

10.39

- 23 -

bb 18. száz ismeretterjesztő előadást tart, füzeteket jelentet meg, vándorkiállításokat rendez a pécsi janus pannonius muzeum

vid fm/ke vm fm

1962. január 26.

a pécsi janus pannonius muzeum munkatársai a téli hónapokban a kutatási területeikkel összefüggő előadásokat tartanak a baranyai falvakban. közben készülnek az idei baranyai muzeumi hét megrendezésére. az év első felében felfrissítik, kiegészítik a pécsi régészeti, a sellyei helytörténeti kiállítások anyagát. a siklói várban újabb termet rendeznek be a tizennyolcadik- tizenkilencedik század helytörténeti anyagával, a járó-féle parasztlázadás dokumentumaival- bätthyány kázmér és táncsics mihály siklói emlékeivel. mohácson régészeti és történeti, pécsen céhtörténet és kisiparosok címmel helytörténeti kiállítást, egerágon helytörténeti kiállítást rendeznek. ezenkívül két vándorkiállítást is utnak indítanak baranya falvaiba. a művészettörténeti osztály pécsi festők, szobrászok alkotásaiból négy tárlatot rendez ebben az évben.

a muzeumok megismertetésére képekkel illusztrált kiadványsorozatot jelentetnek meg: az első számot a természettudományi, a másodikat a régészeti osztály munkatársai írják.

a helytörténeti és munkásmozgalmi osztály 1963-ra az 1867-1921 közötti időszakot felölelő, pécsi-baranyai tárgyi emlékekre támaszkodó kiállítást készít elő. kovács valéria a szigetvári zrinyi-hagyományokat, valamint a szigetvári vár és a muzeum történetét írja meg./mti/

- . -

bb 33. fadóntás - favágás nélkül

i so/gg vm ká

1962. január 26.

érdekes, új szovjet gép érkezett a dunaártéri erdőgazdaság területére. a k. egy/a típusú fadóntó gép lehetővé teszi, hogy vágás nélkül, tuskóztól döntse ki a kitermelésre kerülő fákat. az sz-100-as láncfalpas traktorhoz kapcsolható gép ugyanis 45.000 kilogrammos függőleges feszítőerőt fejt ki és a legnagyobb fákat is, a gyökérzet nagyrészával együtt, egy darabban fordítja ki a földből. az új módszer nagy előnye, hogy az erdészek megszabadulnak a rendkívül nehéz és sok időt igénybe vevő tuskószedéstől. a kitermelés után azonnal el lehet végezni a mélyszántást s a kivágott fák helyébe fiatal csemetéket ültethetnek./mti/

- . -

10.25

- 22 -

bb 36. nem fagyott be a baranyai parasztemberek „műhelye,, - a télen 100 szerfás épület készül a megye közös gazdaságaiban

vid j vm ká

1962. január 26.

régi szótás-mondás baranyában: „télen befagy a parasztember műhelye,,. a termelőszövetkezeti tagok „műhelye,, azonban nem fagyott be az idei télen sem. a megye szövetkezeti gazdái a múlt év őszén, amikor már mindenütt jól álltak az építkezésekkel, vállalták, hogy az 1962-re tervezett favázás épületek egy részét még a tél folyamán elkészítik. a favázás építkezéseket ugyanis - a téglavagy beton-építkezésektől eltérően - nem gátolja az esetleges hideg időjárás.

az élelmes baranyai tsz-tagok így jutottak a tavalyi 61 millió és az idei 62 millió forint beruházási hitel mellett további 17 millió forinthez, s ezt az összeget a téli hónapokban használják fel. többek között 100 szerfás épületet emelnek belőle. az anyagot az állam bocsátja a rendelkezésükre, a munkát azonban mindenütt a szövetkezeti gazdák végzik el. a szokatlanul enyhe januári időjárás rendkívüli módon megkönnyíti a szabadban folyó munkát, részben a kedvező időnek is köszönhető, hogy a tervezett favázás épületnek több mint a fele áll már.

a legnagyobb téli építkezést a mágoctsi béke tsz-ben valósítják meg. itt a közös gazdaság építőbrigádja 5000 férőhelyes, korszerű tojóházon dolgozik./mti/

- . -

bb 34. megkezdték a tizenharmadik hibridüzem építését

i so/gg vm ká

1962. január 26.

a cegléd-czifrakerti állami gazdaságban megkezdték az ország tizenharmadik hibridüzemének építését. az üzem 1963-ban készül el, de már ebben az évben a szárítási és feldolgozási idény kezdetétől dolgozni fog. a tervek szerint évente 350 vagon hibridkukoricát osztályoznak, tisztítanak itt. jelenleg 12 hibridüzem működik az országban, 11 az állami gazdaságok, egy pedig a martonvásári kutató intézet kezelésében. a ceglédczifrakerti üzem megépültével nemcsak a hazai vetőmagellátás oldódik meg teljes mértékben, hanem jelentősen növelhető a hibrid-kukorica vetőmagvak exportja is./mti/

10.39

- 23 -

bb 38. nagyteljesítményű lengyel és olasz bányaszivattyúk érkeztek dorogra

vid te vm ki

1962. január 26.

a dorogi szénmedencében jelentős munka kezdődött: több mint kétszázmillió forintot költenek a bányavíz megfékezésére. a széntelepek nagyarányú víztelenítésére vizaknákat mélyítenek, több bányában pedig a szivattyúállomásokat annyira kibővítik, hogy azok szükség esetén a jelenleginél kétszer-háromszor több vizet tudjanak a felszínre nyomni. ehhez Lengyelországtól is segítséget kapnak a dorogiak. tízenkét, egyenként és percenként 7.500 liter teljesítményű szivattyút rendeltek a zabrzei bányagépgyártótól. a napokban már az ötödik ilyen szivattyú érkezett meg. a szivattyukat ezer lóerős motorok működtetik. a lengyel bányagépgyárból rövidesen néhány szakember látogat el dorogra, ahol segítséget nyújtanak a vízemelő gépek üzembehelyezéséhez.

megérkeztek dorogra az első, ugyancsak nagyteljesítményű, olasz buvárszivattyúk is. ezeket a múlt évben víz alá került erzsébet akna víztelenítésére helyezik üzembe./mti/

- . -

bb 37. az eddiginél sokkal tartósabb tűzállótéglát kísérleteztek ki diósgyőrött

vid tr vm ki

1962. január 26.

a Lenin kohászati művek martin kemencéinél a nagy hőhatásnak leginkább kitett rácsszerkezet tűzálló falazata viszonylag hamar, 250-300 acéladag lecsapolása után elhasználódott. a kemencének ebben a részében a samott téglák valósággal összeolvadtak. ezért körülbelül egy éve a kemenceépítő gyárrészleg műszaki dolgozókból álló csoportja újfajta, tartósabb tűzállótégla előállításának kísérleteibe fogott. a kitartó munkát siker koronázta: timföld hozzáadásával az eddiginél sokkal tartósabb téglát állítottak elő. számítás szerint az új tűzállótégla rendszeres használatával a martin üzemben évente körülbelül ötmillió forint takarítható meg. ezenkívül a nagyobb tartósság következtében a javító munkák is mintegy háromszáz órával csökkennek, s ez az idő körülbelül kétezer tonnával több acél gyártására nyújt lehetőséget./mti/

- . -

- 24 -

10.44

1120/111

bb. 22. évente több mint kétezer köbméter nemesgázt exportál az egyesült izzó

-i kf/gy/vg

1962. január 26.

a magasnyomású gáztisztítót a Lámpagyártás tüdejének nevezik az egyesült izzóban. eredetileg az izzólámpák töltéséhez alkalmas gázokat állította elő az üzemrész, ma már azonban a fénycsőgyártás, a különféle kutatóintézetek, az üzem fejlesztési osztályai nak igényeit is kielégíti.

az üzemben bonyolult folyamatokkal a különböző hazai gyárakból kapott gázokat tisztítják, mintegy 11 fajtát, köztük kryptont, nitrogént, argont, xenont, stb. készítenek úgynevezett spektrál tiszta gázt is, amelyben a ma rendelkezésre álló eszközökkel nem lehet idegen anyagot kimutatni. a veszélyes üzem - a tisztítóberendezés ugyanis állandóan 100 atmoszféra nyomás alatt áll - különleges szakképzettséget követel meg dolgozóitól. még a leg-egyszerűbb beosztású munkásoknak is, akik többnyire mind érettségizettek, érteniük kell a bonyolult műszerek kezeléséhez. mindössze tízenheten dolgoznak az üzemben, személyenként azonban több mint egymillió forint értékű nemesgázt állítanak elő évente. értékes termékeik nire eljutott külföldre is. a gyárban tisztított gáznak tízszer kisebb a nedvességtartalma, így sokkal jobb minőségű a külföldinél. az izzó nemesgázai egyre keresettebbek külföldön. évente több mint kétezer köbméter nemesgázt exportálnak, a szocialista országokon kívül többek között ausztriába és svédországba is. újabban a szovjet megrendelésre készülő fénycsőgyárakhoz már gáztisztító berendezést is gyárt az üzem./mti/

..

bb. 39. svájci segítség a mecseki barlangkutatóknak

vid te/gy/ki

1962. január 26.

a mecsek egyik leglátogatottabb, legszebb kirándulónhelye a cseppkőbarlangjáról híres abaliget. a baranya megyei idegenforgalmi hivatal és a tanács többmillió forintot áldozott a barlang rendezésére, bővítésére, világítására, környékének szépítésére. tavaly abaligettől nem messze, orfűn, újabb barlangrendszer feltárását kezdte meg az idegenforgalmi hivatal társadalmi munkában tevékenykedő barlangkutató csoportja. az eddig megismert termék csodálatosan szép, színes cseppkövei ritkaságnak számítanak.

/folyt. köv./

10.40

10.30

111

- 25 -

bb. 39. /svájci segítség... folyt./ gy

a kutatók véleménye szerint itt rejtőzik a mecsek hegység legnagyobb barlangrendszere, a további kutatás azonban komoly természeti akadályokba ütközött. két szifon szerencsés feltárása után a harmadik előtt, a kívánt felszerelés hiányában, megtorpantak a kutatók.

az önkéntes kutatók a magyar hidrológiai társaság vizalatti kutatócsoportja útján kapcsolatot teremtettek a svájci basel tauch sportklubbal. a baseliek szívesen vállalták a segítségnyújtást. megfelelő felszerelést: sűrített levegős készüléket, hat tartalékpalackot, zárt gumiruhát, a célnak megfelelő álcot küldtek a pécsi barlangkutatók részére, kéthónapi használatra. a felszereléssel a mecseki barlangkutatók budapesten végeznek próbamerülést, mert pécsett nincs a térnyeléshez szükséges öt méter mélységű víz. néhány napi próba után kezdenek majd az orfűi barlang feltárásához./mti/

..

10.55

- 26 -

11.30
rel

bb 40. ezer lakás felépítéséhez elegendő falazóblokk készül az idén zalaegerszegen

-vid tr/ vm.ki

1962. január 26.

a zala megyei téglagyári egyesülés zalaegerszegi falazóblokkgyárában az idén ezer lakás felépítéséhez elegendő falelemet állítanak elő.

a megyei építőipari vállalat műszaki vezetőinek jó a véleménye a blokkos építési módszerről. jóllehet a múlt év őszén minden tapasztalat nélkül kezdték meg a közép méretű téglablokkokkal a házépítést, már az első épületeknél jelentős időt és fizikai munkát takarítottak meg. egy-egy háromemeletes lakóház falait két hónappal hamarabb húzták fel, mint a hagyományos módszerekkel, s százötven építőmunkás helyett mindössze huszan dolgoztak az építkezésen.

zalaegerszegen és nagykanizsán ezután már csak előregyártott blokkokból építenek lakóházakat. a vállalat műszaki vezetői szerint a blokkos építési módszerrel ebben az évben két hónappal rövidítik meg a lakóházak építési idejét./mti/

..

bb 35. teljesen gépesített baromfiistálló épül a devecseri állami gazdaságban

vid j vm ká

1962. január 26.

a devecseri állami gazdaságban megkezdtek egy modern nagyüzemi baromfitelep kialakítását. már felépült a telep első, 4000 férőhelyes baromfiistállója, amelyben teljesen a gépekre bízzák a baromfiak gondozását. ebben az épületben a takarmányozástól kezdve az ólak takarításáig és a tojás kiszedéséig mindet gépek végeznek.

a telepen az idén 60.000 baromfit nevelnek, s a gépesítési kísérletek tapasztalatai alapul szolgálnak majd a nagyüzemi baromfitelepek kialakításánál./mti/

..

- 27 -

11.00

11.30
rel

bb 41. Lotto-nyerőszámok

vm gk

1962. január 26.

a sportfogadási és Lotto igazgatóság tájékoztatása szerint a -4. játéknétre 4,314.559 darab szelvény érkezett be, s egy-egy nyerőosztályra 1,617.959 forint jut. a jászkarajenői pótfi művelődési házban megtartott sorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

3, 28, 43, 46, 86.

a február 2-án megtartandó január havi jutalom-sorsoláson az 1. hét szelvényei vesznek részt./mti/

- . -

bb. 42- nagygyűlés a Lengyel munkáspárt megalakulásának 20. évfordulója alkalmából

t li/gy/Li

1962. január 26.

a lengyel munkáspárt megalakulásának 20. évfordulója alkalmából csütörtökön délután nagyszabású ünnepséget rendeztek a fémáru- és szerszámgyárban.

a gyár művelődési termében tartott ünnepségen többszáz dolgozó vett részt. jelent volt somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot elnöke, kiss dezső az mszmp központi bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára, hollai imre, a központi bizottság külügyi osztályának vezetője, puja frigyos külügyminiszterhelyettes, szerényi sándor, a pártfőiskola igazgatója, horváth jános, a 9. kerületi pártbizottság első titkára, császár béla, a fémáru- és szerszámgyár pártbizottságának titkára horniák nándor, a gyár igazgatója.

az ünnepségen részt vett és az elnökségben foglalt helyet henryk grochulski, a lengyel népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, valamint a budapesti diplomáciai testület számos tagja.

az ünnepséget kiss dezső nyitotta meg, hangsúlyozta: a lengyel munkáspárt megalakulásának 20. évfordulóját a magyar nép együtt ünnepli a lengyel dolgozókkal. ünnepljük a lengyel testvérpárt, a lengyel nép harcának sikereit, s együtt emlékezünk a szabadságért életüket áldozott mártírok százezreiért - mondotta, majd ismertette a lengyel kommunisták, a lengyel hazafiak harcát, amelyet a fasiszmus szétzuzásáért, a néphatalom megteremtéséért folytattak.

/folyt. köv./

11. 10

11/10/62

- 28 -

bb. 42. /nagygyűlés a Lengyel... 1. folyt./ gy

- a lengyel munkáspárt megalakulásának évfordulóján a magyar nép békeszerető millióival együtt köszöntjük lengyel elvtársaink aktív békepolitikáját, sikereit, a nemzetközi feszültség enyhítéséért folytatott közös harcunkban.

- a lengyel nép hatmillió halottat vesztett a fasiszmust vívott háborúban. testvérpártunk a véres harc közben taglétszámának negyven százalékát veszítette el. a lengyel nevek és sikerek, a lengyel tenger és a lengyel erdő azonban a népé lettek. immár visszavonhatatlanul. mi magyar kommunisták azért is vagyunk büszkéek a lengyel elvtársak sikereire, mert eredményeikben a magunk sikereit és győzelmeit is látjuk. örülünk sikereiknek, mert egy családba tartozunk: a szocializmus, a kommunizmust építő népek nagy családjába. közös eszménk a marxizmus-leninizmus, közös célunk a kommunizmus egyesít bennünket lengyel elvtársainkkal. mindennapi életünkben, termelő és társadalmi munkánkban egyre jobban kidomoborodnak az szkp 22. kongresszusa utmutatásai alapján kommunista jövőnk vonásai. kívánjuk, hogy a szocializmus, a kommunizmus építésének útján érjenek el további nagy eredményeket, járuljanak nozzá még jelentősebb sikerekkel a szocialista tábor győzelméhez.

henryk grochulski nagykövet mondott ezután ünnepi beszédet. bevezetőben a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának szívélyes üdvözlését tolmácsolta a magyar kommunistáknak, minden magyar dolgozónak, majd részletesen ismertette a lengyel munkáspárt megalakulását, hősi harcait és azokat a nagyszerű eredményeket, amelyeket a lengyel nép pártja vezetésével elért. ezután így folytatta:

- a lengyel munkáspárt által lengyelország újjáteremtésére kidolgozott program megvalósítása az ország gazdájává tette a dolgozó tömegeket. megvalósult a nemzet függetlenségének eszméje. a népi lengyelország a szocialista államok táborának rendíthetetlen tagjaként, következetesen megvalósítja a lengyel munkáspárt által elfogadott békepolitikát, s minden néppel egyetértésre és barátságra törekszik.

/folyt. köv./

10. 24

11/10/62

- 29 -

bb. 42. / nagygyűlés a Lengyel.... 2. folyt./ gy

a náciizmus bilincseiből kiszabadult ország nemcsak a háború utáni mély sebeket volt képes gyorsan kigyógyítani, hanem a szocialista tervgazdálkodás eredményeként hatalmas ugrást tett a termelési és műszaki bázisának fejlesztésében is. az ország politikai irányításának gyakorlásában eltöltött sok nehéz esztendő folyamán pártunk eredményesen állta az ellenséges reakciós erők támadásait, saját hibájából is tanult, leküzdötte fogyatékoságait, bátran elhárította az akadályokat az ország eredményes fejlődésének útjából. pártunk elévülhetetlen érdeme, hogy a szektás és dogmás kilengések következtében fel-tornyosult nehézségek időszakában, amikor meggyengült kapcsolata a dolgozó néppel, idejében tudta megfelelően megváltoztatni politikáját. a párt politikájában a központi bizottság 8. plénumán kezdeményezett változtatások helyességét teljes mértékben beigazolta az élet. éppen olyan szükségesek voltak ezek a változtatások pártunk számára, mint amilyen szükséges volt a szovjetunió és az egész nemzetközi munkásmozgalom számára az szkp 20. és 22. kongresszusa. pártunkat az eszmeközösség és szolidaritás megbont-hatatlan szálai fűzik a szovjetunió kommunista pártjához és a szocialista tábor az egész világ valamennyi kommunista és munkás-pártjához. országunk jelenét formálva és szocialista jövőjét épít-ve, lépten-nyomon igénybe vesszük azokat a felbecsülhetetlen vívmányokat, amelyeket a lengyel munkáspárt adott a munkásosztálynak és az egész nemzetnek. reálissá és közelivé vált tehát annak a célnak elérése, amelyet 20 esztendővel ezelőtt tűzött ki és amelyért hősiiesen küzdött a lengyel munkáspárt.

befejezésül sok sikert kívánt a magyar dolgozóknak.

a nagy tetszéssel fogadott beszéd után a lengyel munkáspárt harcáról és varsó újjáépítéséről szóló dokumentumfilmet vetítettek.

a fémáru- és szerszámgépgyárban a lengyel munkás-árt harcát bemutató kép- és plakátkiállítás nyílt. a megnyitón részt vett henryk grochulski a lengyel népköztársaság meghatalmazott és rendkívüli nagykövete.

/mti/

11.30

12.00

- 30 -

a szerkesztőségek figyelmébe !!!

a 17. számú hír /akszjonov, william .../ utolsó be-
kezdésének hatodik sorában

fitzgerald

a helyes név.

bb. 43. időjárásjelentés

ta/gy

1962. január 26.

a meteorológiai intézet jelenti január 26-án, pénteken
13 órakor:

a hőmérséklet csökken

közép-európában csütörtökön tovább tartott az enyhe tengeri levegő beáramlása nyugat felől, többfelé esővel. észak-európában tovább fokozódott a nagy hideg. hazánkban tegnap jobbra erősen felhős volt az égbolt, többfelé hullott kevés eső, keleten néhány helyen havazott is. a csapadék mennyisége általában jelentéktelen volt, csak a legkeletibb határszélen érte el, illetve haladta meg az 5 millimétert, ugyanis csenger 5, liszabecs pedig 8 millimétert jelentett. a nap az északkeleti és északnyugati határmegyékben egyáltalában nem az országban általában 1-4, a déli határmegyékben viszont 3-6 óra hosszáig sütött. hófoltokat pénteken reggel csak az északkeleti határmegyékből jelentettek. a hőmérséklet napközben az ország északkeleti határmegyéiben 2-4, a déli határ közelében viszont 8-11, másol 4-9 fokig emelkedett. ma hajnalban általában mínusz 1- plusz 3, a délnyugati határszélen helyenként mínusz 2- budapesten pedig csak plusz 4 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt országszerte felhős volt az idő, és néhány helyen kisebb eső hullott. budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke plusz 4.9 fok volt, 6.4 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 8 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 milliméter, mérsékeltlen emelkedő irányzatú.

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, északon és keleten néhány helyen kisebb esővel, havasesővel. mérsékelt, helyenként élénk északnyugati, északi szél. a hőmérséklet kissé csökken. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 3-1, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap keleten plusz 1-5, nyugaton plusz 4-8 fok között.

a tóna vízállása ma reggel 261 centiméter. /mti/

13.30

- 31 -

bb 44. vannak-e ösfolyók debrecen alatt - tanácskozás debrecen
távlati vízellátási kérdéseiről

vid/te/m/ki

1962. január 26.

pénteken debrecenben kétnapos konferencia kezdődött a város
távlati vízellátásáról. bartha károly a debreceni városi tanács
végrehajtóbizottságának elnökhelyettese megnyitójában elmon-
dotta, hogy az egykori mezőgazdasági városnak ma már 65 ipari
üzeme, vállalata van. jelenleg a vízellátás kielégítő, a város
azonban a következő években, évtizedekben jelentősen fejlődik,
s ezért szükséges, hogy az újabb víznyerési lehetőségeket a
szakemberek már most megvitassák.

dr. erdélyi minály geológus elmondotta, hogy öt éven át 300
mélyfúratu kut anyagának geológiai és földtörténeti feldolgozá-
sát végezte el. ezekből megállapította, hogy debrecen alatt jó
vízterelő rétegek vannak 80 és 220 méter mélységek között. szük-
ség lenne további kutatásokra, hogy megállapítsák, vannak-e a
város alatt ösfolyók, amelyek feltehetően a kárpátokból hozzák
földalatti útjaikon a vizet. annyi bizonyos, hogy nyugati irány-
ban nincs nagyobb víznyerési lehetősége debrecennek, de keleti
és délkeleti irányban feltehetően jó vízmedencék vannak. zalánffy
lászló mérnök hozzászólásában elmondotta, hogy számításai szerint
a keleti főcsatornából, ha zárt rendszerben vezetnék, naponta
65.000 köbméter vizet lehetne nyerni. ez több mint kétszerese
annak a mennyiségnek, amelyet jelenleg a csucsidőszakban felhasz-
nálnak debrecenben.

a konferencia résztvevői szombaton megtekintik a városi vízmű-
vek létesítményeit, többek között a most épülő víztornyot.
/mti/

---

bb 45. megkezdtek a lottó tárgnyeremények beváltását - átad-
ták a „legfőbb”, főnyereményt: a kétszobás teljes berendezett
öröklakást

i kf/kt/m/vg

1962. január 26.

a lottó 51. játékhetének szelvényeire kisorsolt többszáz érté-
kes tárgnyeremény beváltása megkezdődött. pénteken délelőtt ünne-
pélyesen adták át a „legfőbb”, főnyereményt, az egyetem utca 14.
számu társasház kétszoba hallos teljesen berendezett öröklakását,
özv. lászló imréné nyugdíjashoz.

/folyt.köv./

15,35
17 07
10

- 32 -

bb 45. /megkezdtek a lottó ... 1. folyt./ m

a boldog nyertes a költözködést jóformán egy bőrönddel bonyolította
le, hiszen az új lakásba a butorokon kívül szőnyeg, függöny, virág-
váza, rádió, televízió, könyv stb. - minden szükséges felszerelés
megtalálható.

a többi főnyereménynek - a warszawa személygépkocsin kívül,
amelyet ismét kisorsolnak majd - ugyancsak van gazdája. a kétszo-
bás bárhol felépíthető családi házat sipos gyula hajduböször-
ményi, a flórián téri lottóház egyik kétszobás lakását várhelyi
vilmos veresegyházi, egyszobás lakását pedig simon lászló
budapesti lakos nyerte. ugyancsak a flórián téri lottóházban
kapott lakást lukács béla az orion gyár mérnöke és felesége.
a fiatal házaspár - ha kissé elkésve is érkezett a szerencse, hi-
szén már szeptemberben volt az esküvő - nászajándéknak tart-
ják a szerencsés lottó nyereményt.
/mti/

---

bb 47. ülést tartott a központi népi ellenőrzési bizottság

k di/gk/m/sr

1962. január 26.

pénteken ülést tartott a központi népi ellenőrzési bizottság.
meghallgatta a kneb elnökének beszámolóját, majd megvitatta és
elfogadta több befejezett vizsgálat összefoglaló jelentését. így
például megtárgyalta az idegenforgalom helyzetének utóvizsgálatá-
ról készített előterjesztést; valamint a zöldség és gyümölcs
szereződéses termeltesével és felvásárlásával kapcsolatos kor-
mányhatározat végrehajtásának ellenőrzéséről és a lakosságnál
kint levő szolgáltatási díjak és egyéb lejárt követelések be-
hajtásának vizsgálatáról szóló jelentést. a bizottság megvitatta
és elfogadta a készletgazdálkodás soron levő vizsgálatának
programját.

/mti/

15,50

17 07
10

- 33 -

bb. 46. szókimondó, bátor bírálatok a zárszámadási közgyűléseken -
állandó minőségi ellenőrzést javasoltak a mezőkovácsházai asszonyok

vid/ö/kz/rj ká

1962. január 26.

e héten ismét sok szövetkezeti gazdaságban tartották meg az 1961. év eredményeit összegező zárszámadási közgyűlést. a veszprém megyei örvényes községben csütörtökön zajlott le a nagy esemény. a községi művelődési otthonban összejött tagsággal leidl józsef, a szövetkezet elnöke ismertette a zárszámadás adatait. elmondotta többek között, hogy a megfelelő tartalékolás és a nagyösszegű, saját erőből történt beruházások ellenére is 62 forintot osztanak minden munkaegységre. ebből 51 forintot készpénzben fizetnek ki. a legtöbb család év közben nem vette fel az addig teljesített munkaegység után járó előleget, s így most nem volt ritkaság, hogy egy összegben 35 000 - 50 000 forintot kaptak kézhez. a gazdag jövedelem titka abban rejlik, hogy a közös munkában való részvételt tekintve a legtöbb családtag vetekszik a „rendes tagokkal”. steierlein károly fogatos 620 munkaegységét az apja és a felesége gyarapította 1050-re, és ezzel a család keresete az ugyancsak nagy összegnek számító háztáji jövedelmen kívül meghaladja a 65 000 forintot. thel józsef az apjával közösen teljesített 1 000 munkaegységet. kugler istván, aki máris moszkvics autó tulajdonosa, 850 munkaegysége után több mint 50 000 forintot kapott. még a 60 esztendő s albert vendel is elért 550 munkaegységet. nem ritka ebben a szövetkezetben a havi 4 000 - 5 000 forintot kereső család.

a jőnevi, a megye határain túl is ismert, szövetkezeti községet, tréfásan „motorizált falunak”, nevezik a környéken. s valóban! nincs olyan szövetkezeti gazda, akinek a portáján ne volna legalább egy motor, hárman közülük pedig már autót is vásároltak. az idén ismét sokan foglalkoznak autóvásárlási tervvel, sok háznál pedig a régi motorokat cserélik fel a legújabb típusu burkolt- vázu pannóniával. szépül, újul a falu külső képe is. az utóbbi években mindössze egy kivétellel - valamennyi régi ház „megfiatalodott”,

a békés megyei mezőkovácsháza határában gazdálkodó új alkotmány termelőszövetkezet jó zárszámadási eredményeinek az a titka, hogy férjük mellett, csakugy, mint egyéni gazda körökben, egész éven át ott szorgoskodnak az asszonyok is. a közösség minden ügye iránt érdeklődnek. teljes létszámmal vettek részt a zárszámadó közgyűlésen is, s „hagyományaikhoz”, hiven nem rejtették véka alá mondanivalójukat. hozzászólásaikban rámutattak, hogy bár sikerült az aszály-okozta jövedelemkieséseket pótolni, s így 41,56 forintra emelni egy-egy munkaegység értékét, ez még távolról sem jelenti azt, hogy minden lehetőséget kihasználtak.

/folyt.köv./

16,20.

- 34 -

bb 48. szombaton átadják a filmkritikusok díját
k di/gk-lm sr

1962. január 26.

a magyar filmkritikusok a közel múltban szavaztak a múlt évben bemutatott magyar filmekről, s a legjobbnak talált filmrendezésért, operatőri munkáért, női- és férfi alakításért valamint kisfilm-rendezésért odaítélték - most első ízben - a filmkritikusok díját, a művészi plakettet, amelyet kis kovács gyula szobrászművész tervezett. a díjakat szombaton a magyar sajtó házában ünnepélyesen adják át./mti/

--

bb 49. a nógrád megyei tanács ülése

vid fm/ke-lm fm

1962. január 26.

a nógrád megyei tanács pénteki ülésén az általános iskolai oktatás helyzetéről, továbbfejlesztésének lehetőségeiről tárgyalt. németh lászló, a megyei tanács művelődési osztályvezetője vitaindítójában megemlítette, hogy nógrád megye körülbelül kétszáz általános iskolájában 1.377 pedagógus munkálkodik - az iskolareform-törvény szellemében - az oktató-nevelő munka színvonalának továbbfejlesztéséért. a falusi iskolák körzetesítését azonban többhelyütt is tanteremhiány gátolja - bár az utóbbi hat esztendőben csaknem száz tanterem épült a megyében. új nevelőket is várnak a nógrádi iskolák. összesen 58 pedagógus foglalkozhatna el helyét az általános iskolák katedráin.

a vitában a tanácstagok elmondották, hogy nógrád megye több községében kezdődött iskolai tanterem-építés a termelőszövetkezetek segítségével, a lakosság társadalmi összefogásával. sok szó esett a szülők és az iskola kapcsolatának fontosságáról is.

az oktatás és nevelés színvonalának továbbjavításáról hozott határozatban többek között a pedagógusok szakmai továbbképzésének megoldását, a legjobb nevelői tapasztalatok széleskörű elterjesztését tűzte ki célul a nógrád megyei tanács. /mti/

--

16,28

17,13

- 35 -

bb. 46. / szókimondó, bátor.....1. folyt./rj

Különösen a laza ellenőrzés ellen emeltek kifogást. elmondották például, hogy egyesek már tavasszal jól kiritkítják a cukorrépát és a kukoricát, hogy ősszel kevesebbet kelljen batakartani. az ilyen „előrelátás,, , mint mondták, az egész közösség kára. ahol nincs tő, ott nincs termés sem. javasolták, hogy a vezetőség kora tavasztól késő ősziig rendszeresítse a munka minőségi ellenőrzését. a hanyagul dolgozó tagok munkaegységéből vonjanak le, s ezt azok javára írják, akik az előírásoknak megfelelően teljesítményesen látják a dolgukat.

a szókimondó, bátor bírálatok, a vezetőség munkájának alapos kritizálása ellenére jó hangulatban zárult az alkotmány termelőségzáró beszámoló közgyűlése, hiszen a havi rendszeres előlegfizetésen felül most is mintegy 3 millió forintnyi készpénzt osztottak szét a tagok között.

baranyában, mint a zárszámadások mutatják, az aszály-károk miatt több helyen nem tudták a tervezett mértékben fejleszteni a közös gazdaságot, s a tagok jövedelme nem érte el a tervezett szintet. a zárszámadások azonban arról is tanuskodnak, hogy a gazdaságilag megszilárdult, valóban nagyüzemi módszerekkel gazdálkodó szövetkezetek eredményeit már egy olyan kedvezőtlen esztendő sem tudja döntően befolyásolni, mint amilyen a tavalyi volt. jó példája ennek a 12 éve működő bolyi kossuth termelőszövetkezet. itt 1955 óta minden évben 40 forintot ér egy-egy munkaegység. erre olyan biztosan számítanak a tagok, mint az üzemi dolgozók a havi fizetésükre. ez a biztos jövedelem annak köszönhető, hogy sosem hanyagolták el a közös vagyon gyarapítását. az elmúlt hét év alatt 4 millió forintot költöttek építkezésre, gépek és tenyész-állatok vásárlására. a közösség összvagyon 1955 óta több mint 10 millió forinttal gyarapodott. a múlt évi aszályt, természetesen, ők is megérezték: kerekén 300 000 forinttal csökkent a növénytermelésből eredő jövedelem. ilyen arányú veszteség a múltban a legjobb egyéni gazdaságot is tönkretette volna. a kossuth termelőszövetkezet szorgalmas tagjai és „ügyeskező,, vezetői azonban „ki-gazdálkodták,, a hiányt. főleg az állattartás - marhahizlalás és tenyészállatnevelés - többletjövedelme biztosította, hogy a munkaegység értéke most is eléri a negyven forintot./mti/

--

- 36 -

16,40

17

KE

bb 50. átalakulóban az időjárás: nyugat-, dél- és közép-európa tavasziasan meleg, de északkeletről erősödő hideggóc fenyeget - utoljára 1918-ban volt hasonlóan enyhe a január vége

i cs/j szb ká

1962. Január 26.

az igazi „téli,, tél január első harmadában megszűnt, s azóta kisebb ingadozásokkal tart a rendkívüli enyheség, a hónap utolsó harmadában pedig szinte tavasziasra fordult az időjárás. mint a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul elmondották, a szokátlanul kitartó atlanti óceáni légáramlásnak köszönhetjük az általában fagyponthoz közeli éjszakai és helyenként 10 fok feletti nappali hőmérsékletet. legutóbb például franciaországban és anglia nagyrészen már éjszaka sem szállt a hőmérő higanyszála a plusz 5-10 fok alá, a nappali hőmérséklet ugyanakkor sokhelyütt jóval 10 fok fölé emelkedett. a nappali fagyhatár a skandináv-félsziget, továbbá finnország északi vidékeire, a szovjetunióban pedig az 50-ik szélességi fokig szorult vissza.

hazánkban csütörtökön általában plusz 4-9, a déli megyékben 11 fokot mértek a megfigyelő állomások. a pénteki maximumok az ország csaknem valamennyi vidékén elérték a 8-10 fokot.

a meteorológiai intézet feljegyzései szerint utoljára 1918-ban volt hasonlóan enyhe, tavaszias az időjárás január utolsó harmadában, amikor is budapesten plusz 12,7 fokot mértek. az utóbbi évtizedek leghidegebb január végi időjárását pedig az 1942-es esztendő produkálta: akkor január 25-én nappal mínusz 21,5 fokot mutatott a hőmérő.

a külföldről érkezett meteorológiai jelentések szerint észak-franciaországban, továbbá németország és svájc, valamint anglia és skandinávia nagyrészen kiterjedt esőzések vannak, viszont lengyelországban szórványos, a szovjetunió északi és északkeleti vidékein pedig nagy havazás kezdődött. az enyhe óceáni légáramlás még pénteken is uralta Európát, de ugyanakkor a szibériában és az északi tundrás vidékeken felgyült egyre erősödő hideggócról több kisebb hullámban máris utat tört a fagy délnyugatnak. valószínűnek látszik, hogy az időjárás hamarosan kimozdul az eddigi szilárd egyensúlyi állapotából, s így már a közeli napokban fokozatos lehüléssel kell számolnunk. /mti/

--

- 37 -

17,00

17

Le

bb 53. tavaszi divatbemutató a lőrinci fonóipar farsangi bálján

k sb/tm-lm bs

1962. január 26.

a női ruházati ktsz mértékutáni és finomkonfekció vállalata szombaton tavaszi divatbemutatót rendez a lőrinci fonóipar hagyományos farsangi bálján. a kisipari szövetkezet munkásnői a manökenek, akik sokféle ujszabású délutáni és kisestélyi ruhában, kosztümben, tavaszikabátban adnak izelítőt a legújabb divatból. sőt néhány kartonrunával már a nyári viselet új mintáit és formáit is szemléltetik. a farsangi mulatság részvevői már a bálon megrendelhetik a kiválasztott ruhákat. /mti/

bb 52. biszku béla látogatása a kemecsei új barázda tsz-ben

vid fm/ke-lm fm

1962. január 26.

pénteken tartotta zárószámadó közgyűlését a kemecsei új barázda termelőszövetkezet. a közgyűlésen résztvett biszku béla, az mkszmp politikai bizottságának tagja, miniszterelnök-helyettes, szabócs-szatmár megye országgyűlési képviselője. jelen volt benkei andrás, az mkszmp központi bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára, fekszi istván, a megyei tanács vb. elnöke, barczi gyula, a nyíregyházi járási pártbizottság titkára is. vincze andrás tsz-elnök a közgyűlés előtt beszámolt a közös gazdaság 1961. évi eredményeiről. az ünnepi közgyűlés után a vendégek és a tsz-tagok baráti beszélgetést folytattak. /mti/

17,40

17

Le

- 38 -

bb 51. siremléket állítottak a hősi halált halt vörös-brigád tagjainak

t lv/tm szb sr

1962. január 26.

a kerepesi temetőben pénteken siremléket avattak a vörös-brigád hősi halált halt tagjainak emlékére. a siremlék avatáson megjelent rónai sándor, az országgyűlés elnöke és kiss károly, az elnöki tanács titkára, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagjai, nagy daniel, az elnöki tanács elnökhelyettese.

a magyar partizán szövetség nevében uszta gyula altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese mondott beszédet:

- a magyar partizán szövetség nevében kommunista kötelességünket teljesítjük, amikor siremléket állítunk a hősi ifjú kommunistákból álló vörös brigád elhunyt tagjainak. életük virágában szakította le őket a gyilkos fasizmus, akkor, amikor a szovjet csapatok már ott álltak a vár kapuja előtt, amelynek kazamatáiban fogva tartották őket. erős hittel várták a felszabadulást, de már nem érthették meg.

- munkás és értelmiségi emberek gyermekei voltak, akik a hazáért szembe mertek szállni a fasizmus dühöngő terrorjával. alig töltötték be, vagy hagyták el 20. életévüket, amikor megalakították a vörös brigádokat. ez a név akkor szimbólum volt, kifejezte a szovjetunió, a szabadság iránti mélyszéges szeretetüket. hősök voltak. nevükhöz számos sikeres partizánakció fűződik, amelyet büszkén sorolunk a magyar partizánmozgalom legdicsőbb tettei közé. megtámadtak például a nyilas pártházat, s kiszabadították az ott sanyalódó foglyokat, kisgyermekes anyákat és férfiakat. máskor röpcédulókat szórtak, amelyben felszólították a magyar ifjúságot és a katonákat, hogy ne harcoljanak a fasizmus mellett.

- braun éva tanácsára 1945. januárjában elhatározták, hogy kitörnek a német katonai gyűrűből, s átszöknek a szovjet csapatokhoz. a kitörés nem sikerült, mert a németek olyan tüzet zúdítottak a kis csoportra, hogy kénytelenek voltak visszavonulni. a gestapo, s a csendőrpribékek akkor már nyomukban voltak. január 7-én elfogták és embertelen kínzások után 1945. január 26-án kivégezték őket. a felszabadulás után az exhumálás megállapította, hogy egy kivételével élve földelték el őket. /folyt.köv./

17,40

18

Le

- 39 -

bb 51. /siremléket állítottak... folyt./- szb

- mély fájdalommal szívünkben emlékezünk a vörös brigád tagjaira, a magyar partizán szövetség büszkén vallja tagjainak a vörös brigád mártírhalált halt hőseit.

ezután várnai ferenc, a kisz központi bizottságának titkára beszélt:

- eljött az ideje, - mondotta - hogy méltó emléket állítsunk a vörös brigád tagjainak, s a kommunista ifjúsági mozgalom történetében elnyerjék az őket megillető helyet. ezek a fiatalok a legtöbbit adták, amit ember adhat hazájáért, népéért: életüket áldozták fel, noha tudták felemelkedni arra az erkölcsi magaslatra, ahová eljutottak? úgy, hogy kialakították magukban az igazi hazafiság nemes érzését. élni akartak, boldogan és szabadon. de nem mások szenvedése árán, nem milliók jaját és átkát hallva, hanem számukra is emberibb életet teremtve. példájuk örökké élni fog a magyar ifjúság szívében.

a beszéd után koszorukat helyezték el a siremléken. a budapesti pártbizottság nevében venéczi jános és bakó ágnes, a partizán szövetség nevében gábor istván és uszta gyula, a kisz központi bizottság és a budapesti kisz-bizottság nevében várnai ferenc és nagy richárd, a fegyveres erők nevében lakatos béla és berecz béla, a fővárosi tanács nevében dr. ambrus jános és lelkes iván helyezte el a megemlékezés virágait. ugyancsak koszorukat helyezték el az emlékműnél a vörös brigád életbenmaradt tagjai, s az elhunytak hozzátartozói. /mti/

bb 54. apró antal látogatása a chinoinban

k sb/tm-lm li

1962. január 26.

apró antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese pénteken látogatást tett a chinoin gyógyszergyárban. a gyárban darvas józsef igazgató, kovács ferenc párttitkár, polyák józsef szakszervezeti titkár és broda irma kisz-titkár tájékoztatta a dolgozók munkájáról és a vállalat nagy rekonstrukciós építkezéseiről. az üzemrészlegekben apró antal sok dolgozóval beszélgetett munkájukról, életkörülményeikről. a fiatalok megkoszorúzták a vállalati kisz-szervezet névadójának, a fasizmus áldozatául esett braun évának emléktábláját. a koszorúzási ünnepségen résztvett apró antal is.

az üzemrészek gazdasági, párt- és tömegszervezeti vezetői délután aktivaértekezletet tartottak, amelyen apró antal részletesen válaszolt a dolgozók kérdéseire. /mti/

17,50
18⁰⁰

- 40 -

bb 55. a hazafias népfront baranya megyei elnökségének ülése

vid fm/ke szb fm

1962. január 26.

pénteken ülést tartott a hazafias népfront baranya megyei elnöksége. a tanácskozáson résztvett egri gyula, az mszmp baranya megyei bizottságának első titkára, palkó sándor, a baranya megyei tanács vb. elnöke és a megye több országgyűlési képviselője is.

papp sándor, a megyei népfront bizottság titkára beszámolójában többek közt javasolta, hogy a népfront bizottságai, aktivái segítsék a termelőszövetkezetekben a mezőgazdasági szocialista munkabrigádok megalakítását. a beszámolót követő vitában többen felhívták a figyelmet arra: a népfrontmozgalom segítse a modern nagyüzemi termelési módszerek széleskörű ismertetését. javaslat hangzott el 30.000 katasztrális hold parlagon levő terület hasznosítására, illetve arra, hogy a népfrontbizottságok járjanak az élen ebben a munkában.

ezt követően gyulai jános, a megyei tanács községfejlesztési csoportjának vezetője tájékoztatta az elnökséget a községfejlesztés baranya megyei helyzetéről, majd duga jánosné beszámolt azokról a nagyjelentőségű társadalmi munkákról, amelyeket a megye lakossága az utóbbi években a hazafias népfront kezdeményezésére és segítségével végeztet.

végül az elnökségi ülés határozatokat hozott a baranyai népfrontmozgalom soronkövetkező feladatairól. /mti/

bb 56. három év alatt 53 előadás, 350.000 néző a tiszta partján - 1962-ben: bánk bán, aida, háry jános, az ember tragédiája és párizs lángjai - sajtótájékoztató az idei szegedi szabadtéri játékokról

t v/gk szb sr

1962. január 26.

a magyar sajtó házában pénteken sajtótájékoztatót tartottak az 1962. évi szegedi szabadtéri játékokról. a szabadtéri játékok rendezői elmondották, hogy az 1959, 1960 és 1961-es játékokat a nemzetközi és a hazai közönség tetszéssel fogadta; a három esztendő alatt mintegy 350.000 néző gyönyörködött a színvonalas játékokban. szegeden a három év alatt 53 előadást tartottak és 11 színpadi alkotást mutattak be. az előadásokat eddig mintegy 12.000 külföldi nézte meg, több mint a fele, 55 százalék a nyugati-európai országokból érkezett szegedre. /folyt.köv./

18,00

18³⁰

- 41 -

bb 56. /három év alatt... folyt./- szb

1962-ben negyedszer rendezik meg a szegedi szabadtéri játékokat, amelyen előadásra kerül verdi aida című operája - neves külföldi szereplőkkel, erkel bánk bánja, kosáty háry jános című daljátéka, madách: az ember tragédiája és aszafjev párizs lángjai című balettje a magyar állami operaház előadásában. ezenkívül a magyar állami népi együttes előadásában is gyönyörködhet majd a közönség.

az 1962. évi szabadtéri játékokkal egyidőben szegeden egy sor más érdekes kulturális és sporteseményt bonyolítanak le. a szegedi nemzeti színmű társulat: ivan szuszanyin és verdi: nabucco című operaelőadására készül. megrendezik a hagyományos ifjúsági napot. sor kerül az állami bánszínház vendégjátékára is. megnyitják az 1. szegedi országos képzőművészeti kiállítást, a tiszta élővilága, a szegedi magyar irodalomban 1848-tól napjainkig című tárlatokat, a régészeti kiállítást, s ezenkívül még népművészeti bemutatót, nemzetközi fotókiállítást, politechnikai kiállítást rendeznek.

a játékok ideje alatt több nemzetközi sportrendezvényt bonyolítanak le. a sportesemények közül kiemelkedik a magyar-szovjet válogatott kézilabda mérkőzés, a nemzetközi marathoni verseny, az országos vidéki evezős bajnokság és az asztalos jános nemzetközi emlék-sakkverseny.

a szabadtéri játékokat - amely augusztus 20-ig tart - július 21-én erkel bánk bán című operájának előadásával nyitják meg. /mti/

bb 58. embargó: január 26, péntek 22 óráig!

budapestre érkezett a ghanai köztársaság első magyarországi ügyvivője

szb li

1962. január 26.

dr. kwame nkrumah, a ghanai köztársaság elnökének tavalyi magyarországi látogatása alkalmával megállapodás jött létre arra vonatkozóan, hogy országaink nagykövetségi szinten diplomáciai kapcsolatra lépnek. a megállapodás értelmében budapestre érkezett r.n.n. laryea, a ghanai köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, valamint k.a. howard és a.k. nikoi, a nagykövetség diplomáciai munkatársai, hogy előkészítsék a nagykövetség felállítását.

/folyt.köv./

18,06

- 42 -

bb 58. /budapestre érkezett... folyt./- szb

a ghanai nagykövetség ideiglenes ügyvivője, valamint munkatársai látogatást tettek a külügyminisztériumban, ahol szarka károly külügyminiszterhelyettes fogadta őket. a látogatás során a ghanai diplomaták tolmácsolták nkrumah elnöknek és ako adije külügyminiszternek a magyar népköztársaság elnöki tanácsához, a magyar kormányhoz és az egész magyar néphez intézett személyes jókívánságait.

szarka károly külügyminiszterhelyettes megköszönte a ghanai államférfiak jókívánságait. kijelentette: nagyon örülünk, hogy körmükben üdvözölhetjük a magyar népköztársaságba akkreditált első ghanai diplomatákat. meggyőződésünk, hogy a ghanai köztársaság és a magyar népköztársaság közötti együttműködés nemcsak a két ország, hanem az egyetemes béke ügyét is szolgálja. /mti/

bb 59. a demokratikus ifjúsági világszövetség távirata az amerikai államok szervezetének külügyminiszteri értekezletéhez

gk szb sr

1962. január 26.

a demokratikus ifjúsági világszövetség táviratot intézett az amerikai államok szervezetének külügyminiszteri értekezletéhez:

„amerikai államok szervezetének külügyminiszteri értekezlete, hotel san rafael, punta del este. uruguay

a világ minden részén élő 101 millió fiatal nevében, újból hangoztatjuk teljes egyetértésünket a népek önrendelkezési joga és belügyeikbe való be nem avatkozás elvével. erélyesen elítélünk minden kuba elleni intervenció kísérletet.

demokratikus ifjúsági világszövetség.,,

/mti/

18,10
ly

- 43 -

ly

bb 62. időjárásjelentés

tm szb

1962. január 26.

a meteorológiai intézet jelenti január 26-án, pénteken 18 órakor:

a hőmérséklet csökken

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, északon és keleten néhány helyen kisebb esővel, havasesővel. mérsékelt, helyenként élénk északnyugati, északi szél. a hőmérséklet kissé csökken. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton keleten plusz 1 - plusz 5, nyugaton plusz 4-8 fok között. /mti/

bb 60. eltemették fazekas józsefet, a munkásmozgalom régi harcosát

k vt/ke szb sr

1962. január 26.

pénteken délután a rákoskeresztúri új köztemetőben helyezték örök nyugalomra fazekas józsefet, a munkásmozgalom és a párt régi harcosát, a 7. vörösezred egykori politikai megbízottját, a párt és a volt harcostársak nevében dr. rákos ferenc, a 8. kerületi pártbizottság és a 8/9-es pártkörzet képviselőjében zoltán ede, a vasutasok szakszervezetének elnöksége nevében pedig kaszás istván az elnökségi iroda vezetője, továbbá didek istván, régi munkatársa búcsúzott fazekas józseftől. /mti/

bb 61. zujeva és szalimon látogatása rónai sándornál

t ms/gg szb sr

1962. január 26.

rónai sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a magyar szovjet baráti társaság elnöke pénteken fogadta a magyar-szovjet baráti társaság meghívására hazánkban tartózkodó t.m. zujevát, a külföldi baráti és kulturális kapcsolatok szovjet társaságai szövetségének elnökhelyettesét és i.v. szalimont, a szovjet-magyar baráti társaság titkárát, a szívélyes, baráti légkörben folytatott eszmecsere jelen volt kristóf istván, az mszbt főtitkára is.

a látogatás után a szovjet vendégek résztvettek a 2. kerületi mszbt elnöksége által puskin halálának 125. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen. /mti/

18,35

18

RE

- 44 -

bb 63. a kormány elnöke fogadta magyarország új szófiai nagykövetét

küm lt/lt-lm li

1962. január 26.

kádár jános, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke pénteken fogadta cséby lajost, a magyar népköztársaság új szófiai rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét állomáshelyére való elutazása előtt. /mti/

bb 64. a kormány elnöke fogadta magyarország új hanoi nagykövetét

küm l/lt-lm li

1962. január 26.

kádár jános, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke pénteken fogadta gogolyák gusztávot, a magyar népköztársaság új hanoi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét állomáshelyére való elutazása előtt. /mti/

bb 65. az indonéz nagykövet búcsulátogatásai

küm lt/lt-lm li

1962. január 26.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke január 26-án búcsulátogatáson fogadta burhanudin mohamad diahot, az indonéz köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét x x x.

kádár jános, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke búcsulátogatáson fogadta az indonéz nagykövetet. /mti/

19,00

19

RE

- 45 -

bb 66. két család véres viszálykodása - 15, illetve 13 évi börtön a főbűnösöknek

i bc/tm szb sr

1962. január 26.

még a múlt évben vérbosszúból. gyilkosságot követtek el kőbánya-felső pályaudvaron. négy fiatal késekkel támadott egy idős emberre, jakab lászlóra és 34 késszurással megölték.

a fővárosi bíróság pénteken délután hirdetett ítéletet a bűnyben. megállapította, hogy a gyilkosságnak a jászberényi rafael és jakab család közötti ellenséges viszony a háttére. évekket előtte italtosan szembekerültek egymással a két család férfitagjai, verekezés támadt: sokan megsebesültek, s idős rafael sándor, a család feje a helyszínen belehalt sérüléseibe. a szolnoki megyei bíróság annak idején hét személyt elítélt szándékos emberölés miatt. a rafael család tagjai ezután elhatározták, hogy bosszúból megölik jakab lászlót a bosszu végrehajtására a három legfiatalabb rafael fiú vállalkozott, tervükbe bevonták fiatalkoru unokaöccsüket is. múlt év július 22-én megölték jakab lászlót a kőbánya-felső pályaudvaron, s megölték.

a fővárosi bíróság rafael lászlót 15 évi, rafael sándort 13 évi, a fiatalkoru öccsüket 10 évi és ugyancsak fiatalkoru unokaöccsüket hét évi börtönre ítélte. /mti/

---

bb 67. új magyar szerző darabja a miskolci nemzeti színházban

vid fm/ke szb fm

1962. január 26.

a miskolci nemzeti színházban pénteken - léner péter rendezésében - bemutatták müller péter fiatal budapesti író „két marok aprópénz,, című első színművét.

a főszerepeket nyilassy judit és sztankai istván alakította. /mti/

19,55

70¹³

- 46 -

ML

bb 68. „a szabin nők elrablása,, kaposvárrott

vid fm/ke-Lm fm

1962. január 26.

a kaposvári csiky gergely színműben pénteken mutatták be kellér-horváth: a szabin nők elrablása című zenés bonózatát. a darabot sallós gábor rendezte s ő alakította a főszerepet is. /mti/

---

bb 69. fogadás az indiai köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából

t bc/gg-Lm Li

1962. január 26.

b.k.massand, az indiai köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, az indiai nemzeti ünnep alkalmából pénteken este fogadást adott a nagykövetségen.

a fogadáson megjelent kiss károly, az elnöki tanács titkára, apró antal, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. münnich ferenc államminiszter, péter jános külügyminiszter, veres józsef, budapest főváros tanácsa végrehajtó bizottságának elnöke, dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, szakasits árpád, a magyar újságírók országos szövetségének elnöke, s a politikai, a gazdasági és a kulturális élet sok más vezető személyisége.

részt vett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja is. /mti/

20,00

70¹³

ML

- 47 -

bb 70. fogadás a Lengyel nagykövetségen

t ms/gg szb li

1962. január 26.

henryk grochulski, a Lengyel népköztársaság budapesti nagykövete pénteken fogadást adott a lengyel munkáspárt megalakulásának 20. évfordulója alkalmából. a fogadáson megjelent rónai sándor és somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagjai, czinege lajos, az mszmp politikai bizottságának póttagja, szakasits árpád és szerényi sándor, az mszmp központi bizottságának tagjai, hollai imre, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, péter jános külügyminiszter, valamint az mszmp központi bizottságának és a budapesti pártbizottságnak több vezető munkatársa. ott volt a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője.

a közvetlen, baráti légkörben lezajlott fogadáson henryk grochulski és somogyi miklós mondott pohárköszöntőt s méltatta az évforduló jelentőségét. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

li/gg/rj li

1962. január 26.

mai b 51-es hírünk /siremléket állítottak/ utolsó bekezdésében az ötödik sor közepétől a szöveg helyesen: ... a fegyveres erők nevében lakatos béla, berecz béla és szücs sándor, a fővárosi tanács nevében...

a bekezdés végéről kérjük mellőzni az mti-t és pótlólag még a következő szöveget adjuk:

a partizánszövetség és a kisz központi bizottságának képviselői ezután a munkásmozgalom halottainak a kerepesi temetőben lévő emlékművénél megkoszorúzták braun éva és rónai ferenc, a vörös brigád partizáncsoport egykori vezetőinek emléktábláját. /mti/

22.15

- 48 -

bb. 71. antifasiszta dráma, amely bejárta a világot - sajtótájékoztató peter karvas éjjéli mise című szindarabjáról

t/v/gg/rj li

1962. január 26.

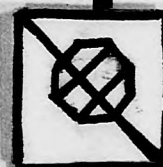
a csehszlovák kultúra székházában pénteken esti sajtótájékoztatót tartottak peter karvas éjjéli mise című színpadi alkotásáról, amelyet a madách színház február 2-án tűz műsorára. dr. rudolf holcik a csehszlovák kultúra igazgatójának bevezető szavai után tiber rakovsky, a bratislavai hviezdoslav színház rendezője elmondotta, hogy a darab írója, - aki sok regényt és novellát alkotott - a legjobb szlovák drámaíró. az éjjéli mise a legtöbbet játszott csehszlovák színpadi alkotás. csehszlovákiában bemutatták csaknem valamennyi színházban, külföldön 11 államban játszották, többek között chilében, argentinában, kubában. a német demokratikus köztársaságban 15 színházban tűzték műsorra a darabot. a siker titka: a dráma aktuális témája, hiszen a cselekmény 1944-ben játszódik, amikor a legélesebb volt a harc a szlovák nemzeti erők és a fasiszták között.

both béla, a madách színház igazgatója tájékoztatta a sajtó képviselőit, hogy a madách színház nagy felelősséggel igyekszik színre vinni peter karvas alkotását és remélik: a közönség nem fog csalódni az előadásban. a darab főbb szerepeit: kiss manyi, horváth jeno, psota irén, garics jános, gombos katalin és márkus lászló alakítja. a bemutatóra meghívták az író, peter karvas is.

ezután a darab rendezője, a színház igazgatója és a megjelent színészek szívélyes, baráti légkörben hosszasan elbeszélgettek a sajtó képviselőivel. /mti/

23.02

- 49 -

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1962. január 26.

bb 57. indonéz emlékeztető a magyar kormányhoz nyugat-irián kérdésében

-Lm Li

1962. január 26.

b.m. diah, az indonéz köztársaság budapesti nagykövete január 26-án felkereste péter jános külügyminisztert és emlékeztetőt nyújtott át az indonéz köztársaság kormányának állásfoglalásáról a nyugat-iriáni kérdésben.

az emlékeztető részletesen ismerteti az indonéz kormány és a holland kormány magatartását a nyugat-iriáni kérdésben. a holland kormány - korábbi ígéretével ellentétben - megakadályozta nyugat-irián visszakerülését az indonéz köztársaság kötelékébe és - a megrögzött gyarmatosítók álláspontjához ragaszkodva - sorozatosan visszautasította az indonéz köztársaság kormányának javaslatait a békés rendezésre.

az emlékeztető felhívja a figyelmet, hogy az indonéz köztársaság kormánya 1954. és 1957 között az ensz-ben is erőfeszítéseket tett a nyugat-iriáni kérdés békés rendezésére. ezeket az erőfeszítéseket azonban a holland kormány mindannyiszor meg-hiusította, kihasználva azt a körülményt, hogy az egyesült nemzetek szervezetében a gyarmatosítás elleni erők akkor még nem voltak elegendők a holland mesterkedések megakadályozásához. az ensz közgyűlése által a gyarmatok felszámolásáról 1960-ban hozott határozatot viszont a holland kormány megpróbálta ürügyként felhasználni arra, hogy nemzetközi támogatást szerezzen a „nyugat-irián nemzetközivé tételéről”, a „nyugat-iriáni nép önrendelkezéséről”, szóló képmutató javaslataihoz. „indonézia, -hangsúlyozza az emlékeztető - „nem ellenzi, hogy a gyarmati népek gyakorolhassák az önrendelkezés jogát. nyugat-irián kérdése azonban merőben más. most ott egy gyarmati hatalom által bujtogatott szeparatista kísérlet folyik, s ez a hatalom törvénytelenül, fegyveres erővel tartja megszállva indonézia ezen részét.,,

az emlékeztető a továbbiakban hangsúlyozza, hogy indonézia minden rendelkezésére álló eszközt fel fog használni nemzeti méltóságának és területi integritásának megvédésére. indonézia azonban alapvetően békeszerető ország és még ma is úgy véli, az ajtó nincs teljesen bezárva az előtt, hogy a nyugat-iriánmal kapcsolatos vitát ne fegyverekkel, hanem más módon rendezzék. „mindenesetre indonézia, - huzza alá az emlékeztető - „csak azon az alapon hajlandó tárgyalásokat kezdeni hollandiával, hogy nyugat-iriánt át kell adni indonéziának.,,

/folyt.köv./

18,20

- 1 -

W

bb 57. /indonéz emlékeztető...folyt./-lm

befejezésül az emlékeztető kifejti, hogy ezeknek a körülményeknek a fényében kell értelmezni sukarno elnöknek, az indonéz fegyveres erők főparancsnokának 1961. december 19-i parancsát.

péter jános külügyminiszter, a magyar kormány nevében, kifejezte az indonéz nagykövet előtt, hogy a magyar népköztársaság kormánya és népe - mint a múltban is - őszinte rokonszenvvel kíséri és támogatja azt az igazságos harcot, amelyet indonézia kormánya és népe nyugat-irián felszabadításáért folytat. /mti/

--

18,20

- 2 -

KE

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 150-400, 350-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti beleföldi hírek

1962. január 27.

bb 1. a váci utcában árusítják ezentúl a divatbemutatók modelljeit - több exkluzív ruha kerül forgalomba - megszépülnek a fővárosi készruha boltok

1 ta/tr-lm vg

1962. január 27.

a ruházati bolt vállalat 1962-ben jelentős összeget költ üzletelhelyezésére, korszerűsítésére, szakosítására. újabb üzleteket nem építenek és nagyobb átalakítást sem terveznek, de a meglévő boltokat mindenütt a korszerű követelményeknek megfelelően át-szervezik. igen sok nagy készruhabolt kap az idén színes neonreklámot. a tervek szerint tavaszra elkészül például a marx téri ruhaház óriási fényreklámja, a premier-szalón - csillag áruházhoz hasonló mozgó neonfelirata és a lenin körüti kispajtás gyermekruházati bolt reklámja.

rövidesen több bolt átszervezésre és összevonásra is sor kerül. a tavaly megnyitott premier női ruha szalon egyik részlege például a népköztársaság útjáról a váci utcába költözik, az addig férfi-konfekcióbolttal „társbérletbe”, ezentúl itt árusítják a divatbemutatók modelljeit. a forgalomba kerülő kis-szériás exkluzív női ruhák nagy részét is itt vásárolhatja meg a közönség. a körüti vásárlóknak is tartogat egy meglepetést a ruházati bolt vállalat. a lenin körut 68 számú házban levő abbázia ruhaház kirakatát átalakítják. elkészülte után ez lesz az ország első ugynevezett fénykirakata, amelynek reflektorai este csak akkor gyulladnak ki, ha a járó-kelők megnyomják a falon elhelyezett kapcsológombot. /mti/

--

bb 2. „tü”, együttes zalaegerszegen

vid fm/kq-lm fm

1962. január 27.

zala megyében a télen több községben, illetve városban alakult irodalmi színpad. zalaegerszegen „tü”, elnevezéssel szatirikus előadócsoportot alakítottak. a „tü-együttes”, hamarosan bemutatja első műsorát. /mti/

--

- 1 -

KE